Sjätte AP-fonden

Sjätte AP-fonden
Årsredovisning 2007

Sjätte AP-fondens uppdrag

Sjätte AP-fonden förvaltar allmänna pensionsmedel med uppdraget att skapa långsiktigt hög avkastning och hålla en tillfredsställande riskspridning genom placering av riskkapital i små och medelstora, svenska tillväxtföretag och därigenom bidra till utvecklingen av det svenska näringslivet.

Sjätte AP-fonden är en sfäroberoende investerare i små och medelstora företag och i ett urval av private equity-fonder, aktiefonder och investmentbolag.

Innehåll

Året i korthet 1
VD har ordet 2
Uppdrag, avkastningsmål och strategi 4
AP-fondernas roll i pensionssystemet 10
Så investerar Sjätte AP-fonden 14
Regionalt nätverk 16
AP Direktinvesteringar 20
AP Partnerinvesteringar 23
AP Konvertibeln 28
AP Life Science 30
AP Fondinvesteringar 33

Ekonomisk redovisning

Förvaltningsberättelse 38
Resultaträkning 42
Balansräkning 43
Noter 44
Revisionsberättelse 50
Styrelse 51
Ledning 52
Definitioner

Året i korthet

Totalavkastning 15,2 procent

Sjätte AP-fondens avkastning före kostnader uppgick till 15,2 procent (16,1).

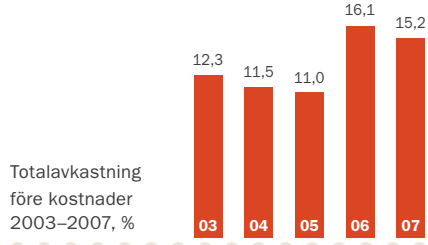

Resultat 2 432 Mkr

Sjätte AP-fondens resultat efter kostnader uppgick till 2 432 miljoner kronor (2 064) vilket motsvarar en avkastning på 13,1 procent (13,8).

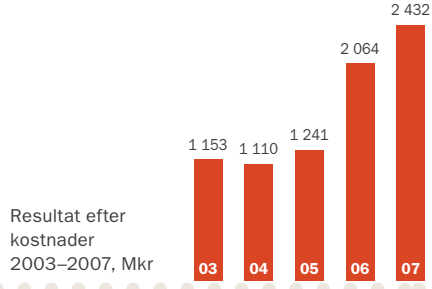

Fondkapital 19,6 Mdkr

Sjätte AP-fondens fondkapital ökade med 2,4 miljarder kronor under 2007 och uppgick till 19,6 miljarder kronor (17,2) vid utgången av året. Sedan Sjätte AP-fondens bildande 1996 har fondkapitalet ökat i värde med 9,2 miljarder kronor.

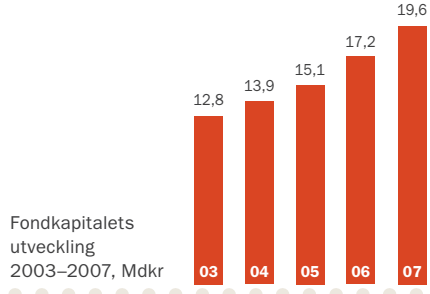

VD har ordet

Ett år med starkt resultat

År 2007 blev ett framgångsrikt år för Sjätte AP-fonden, med ett resultat efter kostnader om 2 432 miljoner kronor. Av fondkapitalet är nu 86 procent investerat i små och medelstora företag – i olika faser, branscher och regioner.

Sjätte AP-fonden har under de senaste fem åren uppvisat en stabil och positiv utveckling. Sedan 2003 har vi investerat 13 757 miljoner kronor som riskkapital i små och medelstora företag och fått tillbaka 8 389 miljoner kronor vid avyttringar. Fondkapitalet har under femårsperioden ökat från 11,6 miljarder kronor till 19,6 miljarder kronor.

Investeringsverksamhetens resultat på 6,8 miljarder kronor under de senaste fem åren motsvarar en årlig avkastning på 13,9 procent. Det överträffar det av styrelsen fastlagda målet med 3,7 procentenheter per år.

Starkt resultat 2007

Sjätte AP-fondens resultat efter kostnader 2007 uppgick till 2 432 miljoner kronor, vilket motsvarar en nettoavkastning på 13,1 procent. Avkastningen överträffar det av styrelsen fastställda kravet på 9,0 procent.

Investeringsverksamhetens resultat efter kostnader blev det bästa sedan Sjätte AP-fondens start 1996, 2 443 miljoner kronor. Resultatet består av värdeförändringar i portföljbolagen och realiserade resultat för sålda bolag.

Vårt fondkapital uppgick vid årsskiftet till 19,6 miljarder kronor. Av kapitalet är 86 procent investerat i små och medelstora företag – i olika faser, branscher och regioner. Värderingen av företagen i balansräkningen är försiktig. Företagen värderas enligt branschpraxis även om vi uppskattar att värdet vid en kommande avyttring kan bli högre.

Unikt uppdrag

Sjätte AP-fonden har verkat på den svenska riskkapitalmarknaden i drygt elva år. Syftet med Sjätte AP-fonden beskrevs i regeringens proposition 1995/96:171 och kan sammanfattas i tre punkter:

- Att i ett långsiktigt perspektiv maximera avkastningen på tillgångarna till gagn för pensionssystemet.
- Att främja tillväxt och sysselsättning genom att riskvilligt kapital ställs till det svenska näringslivets förfogande.
- Att skapa utrymme för självständigt och långsiktigt ägande med fokus på svenska företag, både börsnoterade bolag och onoterade företag, samt med möjlighet att investera i mindre, nystartade företag.

Genom att tillföra den svenska marknaden ett tålmodigt, kravställande och ansvarsfullt riskkapital förverkligar Sjätte AP-fonden målet att bidra till utvecklingen av det svenska näringslivet.

Sedan den 1 november 2007 får Sjätte AP-fonden även investera en mindre del av kapitalet utomlands, främst i Norden.

Genomarbetad affärsmodell

Sjätte AP-fondens unika uppdrag, att inom ett begränsat och samtidigt riktat investeringsområde skapa god avkastning till det svenska pensionssystemet, ställer stora krav på den affärsmodell vi använder. Utifrån den erfarenhet och kunskap som byggts upp sedan starten 1996 har vi idag utvecklat en affärs-

modell som på ett effektivt sätt genomför Sjätte AP-fondens investerings- och marknadsstrategi. Vi investerar och verkar som en aktiv ägare i alla faser ett bolag kan gå igenom, från start till börsnotering, samtidigt som urvalet av bolag är så brett att det över tiden skapar förutsättningar för en god och stabil avkastning.

Investeringsverksamheten delas upp på fondinvesteringar och företagsinvesteringar och organisatoriskt genomförs investeringsstrategin via sex affärsområden.

Hög investeringsaktivitet

Aktiviteten har under 2007 varit hög inom samtliga affärsområden, och i enlighet med vår strategi har vi tagit på oss större engagemang.

AP Fondinvesteringar har investerat i tre nya venture capital-fonder och i fyra nya buyout-fonder. Därutöver har tilläggsinvesteringar skett i några av de befintliga fonderna. Inom portföljen Noterade Småbolag har en ny stor investering gjorts i SEB MicroCap, som investerar i nordiska småbolag.

AP Life Science fokuserar en stor del av sitt arbete på att ta fram värden i affärsområdets största fond, SLS Venture. Under 2007 börsnoterades två av fondens innehav, Exiqon och Aerocrine. AP Life Science undersöker också möjligheterna att utöka antalet direktinvesteringar.

Övriga företagsinvesteringar inom Sjätte AP-fonden sker genom fyra investeringsmodeller för olika segment av riskkapitalmarknaden.

AP Direktinvesteringar verkar främst inom buyout och har under året ökat sitt investerade kapital genom förvärv av 40 procent av aktierna i Volvofinans samt utökat ägande i Polarica. Övriga innehav inom affärsområdet utvecklades i enlighet med sina respektive ägarplaner.

AP Partnerinvesteringar, som etablerades 2006 som en ny aktör i venture capital-segmentet, har vuxit kraftigt under året och har nu investerat sammanlagt 1,5 miljarder kronor i 22 företag i expansionsfas. Investeringarna görs tillsammans med en affärspartner.

AP Konvertibeln, som etablerades under 2007 för att bredda Sjätte AP-fondens finansieringserbjudande, gjorde i slutet av året sin största investering, i Gnosjögruppen. Den innebar att den svenska företagsledningen kunde köpa ut företaget från den holländska ägaren Kendrion.

AP Nätverksinvesteringar, ett nytt affärsområde från den 1 januari 2008, arbetar med en modell för att tillsammans med lokalt kapital och lokal kompetens skapa kommersiella möjligheter i tidig fas. Affärsområdet har genomfört åtta investeringar i lokala, unga företag.

Utsikter 2008

Den ökade osäkerheten på de finansiella marknaderna i slutet av 2007 och i början av 2008 medför att det kan bli svårare att synliggöra värden i portföljen. Samtidigt innebär det ökade möjligheter att förvärva nya bolag och genomföra kompletteringsförvärv.

Sjätte AP-fondens portfölj har idag en balanserad risk och vi är redo att möta sämre marknadsförutsättningar. Med vårt utvecklade strukturkapital, våra duktiga medarbetare och ett omfattande och effektivt nätverk fortsätter vi att utveckla små och medelstora företag på den svenska marknaden för att skapa största möjliga värde åt pensionssystemet.

Göteborg 21 februari 2008

Erling Gustafsson

Uppdrag, avkastningsmål och strategi

Sjätte AP-fonden förvaltar allmänna pensionsmedel med uppdraget att skapa långsiktigt hög avkastning och hålla en tillfredsställande riskspridning genom placering av riskkapital i små och medelstora, svenska tillväxtföretag, och därigenom bidra till utvecklingen av det svenska näringslivet.

Uppdrag

Sjätte AP-fonden har sedan 1996 varit aktiv på den svenska riskkapitalmarknaden och uppdraget styrs utifrån Lagen (2000:193) om Sjätte AP-fonden.

Uppdraget är formulerat utifrån tre grundstenar; det övergripande målet att generera en långsiktigt hög avkastning till förmån för det svenska allmänna pensionssystemet, beakta en tillfredsställande riskspridning samt investeringsfokus mot små och medelstora företag.

Sjätte AP-fonden fokuserar på att generera en hög avkastning på det investerade kapitalet och tar hänsyn till kravet på en tillfredsställande riskspridning genom att investera i företag som verkar inom olika branscher och befinner sig i olika tillväxtfaser. Fokuseringen på små och medelstora företag görs genom två investeringsstrategier – direkta investeringar i företag eller indirekta investeringar genom private equity-fonder, aktiefon-

Uppdrag – Mål – Strategi

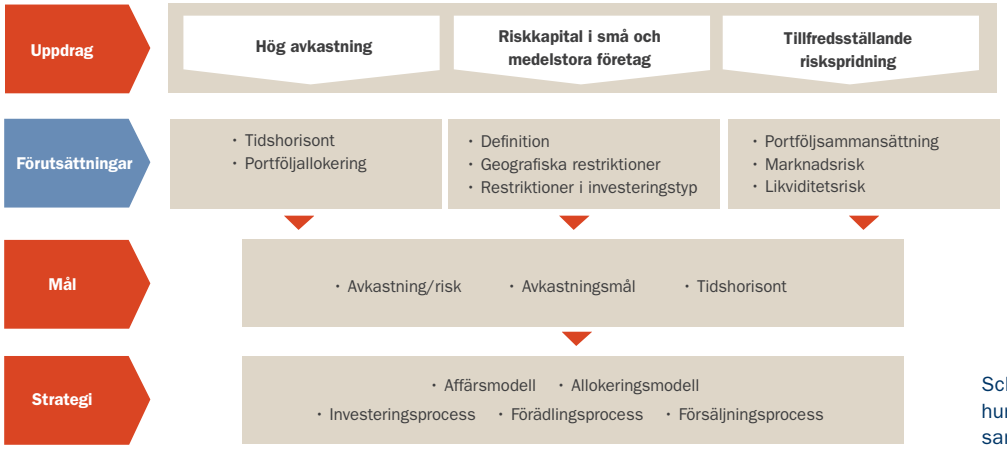

Schematisk beskrivning av hur Sjätte AP-fondens strategier är sammankopplade med uppdraget.

der och investmentbolag. Investeringar görs både i onoterade och noterade företag.

Sjätte AP-fonden bidrar till det svenska näringslivet genom att tillföra riskkapital med beaktande av långsiktighet och kravställande, men också genom att tillföra olika kompetenser via uppbyggnad av nätverk med personer med bred kompetens och som kan arbeta i eller nära företag i behov av tillväxt.

Stängd fond

Sjätte AP-fonden är till skillnad från de övriga fyra AP-fonderna en så kallad stängd fond, vilket innebär att det varken sker löpande inbetalningar till eller utbetalningar från Sjätte AP-fonden. Detta innebär att avkastningen från tidigare investeringar återinvesteras som nytt riskkapital i nya företag med målet att ge tillväxt och generera en fortsatt hög avkastning. Den likviditetsreserv som hålls för att genomföra ny- och tilläggsinvesteringar samt för att täcka andra kapitalbehov i befintliga företag hanteras av Sjätte AP-fondens Internbank.

Vid Sjätte AP-fondens start år 1996 tillfördes ett grundkapital på 10,4 miljarder kronor vilket över tiden vuxit till 19,6 miljarder kronor vid utgången av år 2007.

Sjätte AP-fondens avkastning från tidigare investeringar återinvesteras som nytt riskkapital i nya företag med målet att ge tillväxt och generera en fortsatt hög avkastning.

Värderingar

Med uppdraget som grund och med beaktande av Sjätte AP-fondens roll på riskkapitalmarknaden har Sjätte AP-fonden etablerat följande värderingar:

Sjätte AP-fondens organisation är medveten om att den handhar allmänna pensionsmedel och står därför för god etik och arbetar utifrån väldefinierade processer och med miljö- och riskmedvetenhet.

Sjätte AP-fonden skapar värde genom att

- bidra till lönsam expansion i och utveckling av tillväxtföretag
- vara en aktiv och engagerad ägare och kravställare med tydliga avkastningsmål
- våga avstå från affärer som inte bedöms kunna medföra ett värdeskapande.

Sjätte AP-fonden är professionell genom att

- tillföra, utveckla och systematisera kompetens genom ett väletablerat nätverk av personer med olika kompetenser
- sätta ambitiösa mål och ta ansvar för att nå dem
- arbeta med ett stort personligt engagemang.

Sjätte AP-fonden arbetar långsiktigt och uthålligt genom att

- förstå de företag och fonder som den investerar i
- sätta företagens utveckling före enskild persons vinning eller egen ägandeperiods längd.

Annika Ahl Åkesson och Fabian Dahl, Sjätte AP-fonden

Avkastningsmål

Verksamhetens mål beslutas av Sjätte AP-fondens styrelse och består av ett långsiktigt mål respektive ett kortsiktigt krav. Det långsiktiga målet är definierat som att årsavkastningen på det samlade fondkapitalet ska uppgå till riskfri ränta plus en riskpremie om 4,5 procent över fem år. Det kortsiktiga kravet är formulerat som ett absolut avkastningskrav och fastställs årligen av styrelsen. Den riskfria räntan definieras som den för tiden gällande reporäntan.

Avkastningsmålen beräknas efter att styrelsen fastslagit den långsikta allokeringen av Sjätte AP-fondens kapital. Varje tillgångsslag tilldelas ett riskpåslag vilket adderas till den för tiden gällande reporäntan. Riskpåslaget formuleras utifrån investeringens branschtillhörighet och tillväxtfas. Portföljens avkastningsmål vägs därefter samman till ett för Sjätte AP-fonden totalt avkastningsmål. Avkastningskravet för verksamhetsåret 2007 uppgick till 9,0 procent och målet för femårsperioden 2003–2007 till 7,3 procent.

Strategi

Sjätte AP-fondens affärsmodell är uppbyggd för att på ett effektivt sätt genomföra Sjätte AP-fondens marknads- och investeringsstrategi. Verksamheten är från och med 2008 organisatoriskt uppdelad i sex affärsområden och varje affärsområde har en väl definierad investeringsstrategi. I och med att Sjätte AP-fonden är en stängd fond krävs god likviditetsberedskap och effektiva metoder och processer för kassaflödesprognoser.

Marknadsstrategi

Sjätte AP-fondens uppdrag kräver en noggrann marknadsanalys och tydliga investeringsmodeller. Inom området riskkapital till små och medelstora företag definierar Sjätte AP-fonden fyra olika marknadssegment:

- Företag i tidig fas
- Venture capital-företag
- Buyout-företag
- Noterade småbolag

Företag i tidig fas

Med tidig fas menar Sjätte AP-fonden förstadiet inom sådd- och uppstartsfaserna. I såddfasen finns en icke kommersiell del där främst näringspolitiskt motiverade investeringar sker exempelvis för grundforskning eller i företag som har behov av olika former av bidrag. I såddfasen finns även ett mer marknadsnära segment där kommersialisering sker av forskningsresultat, affärsidéer och produkter.

Sjätte AP-fonden har valt att inte investera i den icke-kommersiella, mycket tidiga fasen då bedömningen är att investeringar i denna fas är förenade med alltför hög risk med hänsyn till Sjätte AP-fondens uppdrag. Däremot utvärderar Sjätte AP-fonden alternativa modeller för investering i det marknadsnära segmentet i tidig fas. Dessa modeller bygger på rådgivning till entreprenören snarare än granskning och utvärdering av en affärsmodell eller idé. Sjätte AP-fonden deltar i investeringar i företag som befinner sig i tidig fas via Regionalt nätverk och affärsområdet AP Nätverksinvesteringar.

Venture capital-företag

Inom venture capital inriktar sig investerarna på att utveckla företag i faserna sådd, uppstart och expansion. Utvecklingen av bolagen kräver betydande förändringar och en inledande nationell eller nordisk strukturering.

I segmentet finns kapital allokerat från privatpersoner och svenska och internationella institutionella investerare. Inves-

ingar sker främst genom private equity-fonder, vilka sköts av managementteam som arbetar nära företagsledningarna i portföljbolagen.

Inom venture capital kan affärsstrategierna skilja sig mellan olika branscher. Inom teknologi handlar det ofta om företag som genom utveckling eller strukturaffärer ska ta ett språng. Inom läkemedel och medicinteknik kan investeringarna snarare avse utveckling av produkt än bolag. I mer traditionell industri och service kan det handla om ett mer genomgripande och långsiktigt arbete med att utveckla företaget.

Sjätte AP-fonden bedömer att investeringar i venture capital-företag innebär betydande risker men med möjlighet till hög avkastning. Investeringar i venture capital tar lång tid att utveckla och kräver betydande insatser i form av kapital och ägarkompetens. Det är därför viktigt att vara en långsiktig och uthållig investerare för att kunna skapa god avkastning.

Buyout-företag

Inom marknadssegmentet buyout görs investeringar i portföljbolag som befinner sig i sen expansion eller mogen fas. Företagen ska ha en etablerad marknadsposition och positivt kassaflöde. Buyout-aktörerna utvecklar företagen genom att få dem att växa på befintliga och nya marknader samtidigt som åtgärder vidtas för förbättringar inom verksamheten. Härigenom skapas större och mer lönsamma företag.

Företag inom buyout är ett marknadssegment som attraherat betydande kapital under senare år. Huvuddelen av kapitalet kommer från internationella institutionella placerare. Buyout-segmentet i Norden har historiskt gett en hög genomsnittlig avkastning.

Sjätte AP-fonden bedömer att portföljbolagsrisken inom buyout-segmentet är låg medan den finansiella risken är relativt hög då portföljbolagen oftast har en hög lånefinansiering i samband med utköp. Bedömningen är att investeringar inom buyout kan ge en hög och stabil avkastning sett över tiden.

Noterade småbolag

Vid sidan av marknadssegmenten venture capital och buyout definierar Sjätte AP-fonden ett segment som investerar i noterade småbolag. Investeringar görs huvudsakligen genom följande typer av aktörer inom segmentet:

- Noterade investmentbolag som tar ett aktivt ägaransvar i sina portföljbolag. Portföljbolagen kan vara noterade eller onoterade.
- Aktiefonder som investerar huvudsakligen i noterade innehav. Här sker en utveckling där vissa fondförvaltare inriktar sig mot att ta större ägarandelar i bolagen i kombination med ett mer aktivt ägaransvar.

Investeringar i noterade småbolag bedöms kunna ge möjlighet att skapa god avkastning samtidigt som likviditeten är högre än inom venture capital och buyout.

Investerings- och allokeringsstrategi

Sjätte AP-fonden tar en roll som aktiv och engagerad ägare och investerare på den svenska riskkapitalmarknaden. Investeringar görs med strävan efter en optimal allokering i investeringsportföljen med hänsyn till potentiell avkastning, risk, segment och fas som portföljbolagen befinner sig i. Sjätte AP-fondens investeringsverksamhet delas upp på företagsinvesteringar och fondinvesteringar, vilka organisatoriskt genomförs via sex affärsområden. Den likviditetsreserv som hålls för att genomföra ny- och tilläggsinvesteringar, samt för att täcka andra kapitalbehov i befintliga företag, hanteras av Sjätte AP-fondens Internbank.

Allokering av investeringsmedel sker genom tre strategier med hänsyn till risknivå och eget eller externt managementansvar:

- Direkta investeringar genom egna managementteam eller saminvesteringar med partners.
- Indirekta investeringar genom fonder och investmentbolag med externa managementteam.
- Indirekta investeringar genom fonder, verksamma inom life science, där Sjätte AP-fonden deltar aktivt i utvecklingen av managementteam och portföljbolag.

Direkta investeringar

Investeringar görs direkt i små och medelstora svenska företag, onoterade eller noterade, via egna direktinvesteringar eller genom saminvesteringar med affärspartners.

Sjätte AP-fonden

- är aktiv vid utvecklingen av portföljbolagen främst genom ägarplan, styrelsearbete och rådgivning till företagsledningar
- utnyttjar ett starkt varumärke och ett stort nätverk av experter inom olika kompetenser
- har möjlighet till en betydande uthållighet jämfört med en tidsbegränsad fond
- slår vakt om effektiva förvaltningskostnader.

Indirekta investeringar
Investeringar görs indirekt genom private equity-fonder, aktiefonder och investmentbolag med erfarna managementteam. Dessa investerar i svenska och nordiska små och medelstora företag inom marknadssegmenten venture capital, buyout och noterade småbolag.

Sjätte AP-fonden
- väljer erfarna managementteam som bedöms kunna generera långsiktigt god avkastning
- agerar som aktiv investerare vid utvärdering, uppföljning och kontroll av fonderna
- avväger kravställande och medverkan till beslut med hänsyn till respektive fonds förutsättningar
- eftersträvar god balans mellan investerare och management-team i fördelningen av avkastning
- satsar i private equity-fonder inom life science, i vilka Sjätte AP-fonden kan tillföra särskild kompetens och bidra med att vara aktiv i utvecklingen av managementteam och portfölj-bolag.

Sjätte AP-fondens affärsmodell

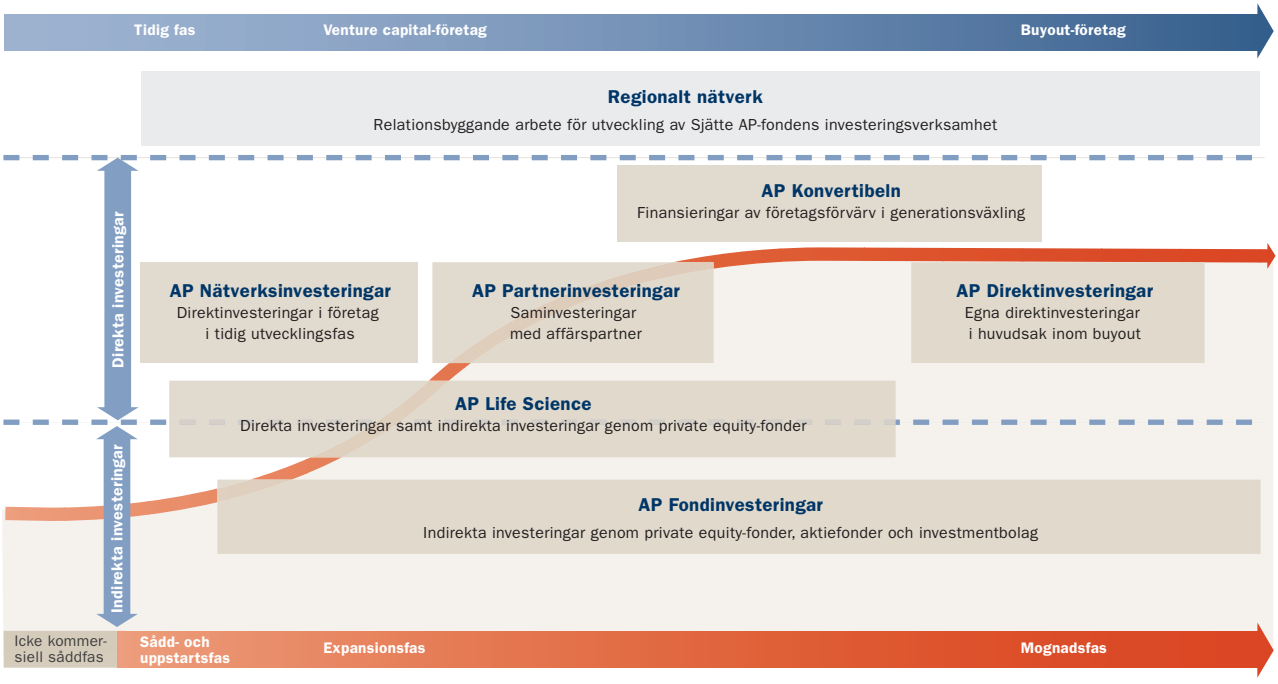

Allokering av investeringsmedel sker genom strategier med hänsyn till risknivå och eget eller externt management-ansvar: direktinvesteringar genom egna managementteam eller saminvesteringar med partners, respektive indirekta investeringar genom fonder och investmentbolag med externa managementteam.

AP-fondernas roll i pensionssystemet

Det allmänna pensionssystemet består av två delar – inkomstpension och premiepension. Utbetalningarna till dagens pensionärer avseende den inkomstrelaterade pensionen finansieras genom avgifter på 16 procent av lönen från dagens löntagare. Ett överskott mellan avgifter och utbetalda pensioner lämnas till förvaltning i AP-fondsystemet och ett underskott ska täckas med medel från AP-fonderna.

Sjätte AP-fonden är en av de fem buffertfonderna i det svenska pensionssystemet och uppgiften för AP-fonderna är att förvalta de allmänna pensions-

AP-fonderna förvaltar pensionsbufferten åt svenska folket

AP-fondsystemet bildades i samband med att systemet med allmän tilläggspension (ATP) infördes 1960. Syftet var att skapa en buffert mellan inbetalade avgifter och pensionsutbetalningar, och med uppdrag att investera kapital i räntebärande tillgångar och aktier. ATP-systemet byggde på att svenska folkets pensionsbetalningar finansierades genom obligatoriska arbetsgivar- och egenavgifter.

I juni 1998 fattade riksdagen beslut om att reformera pensionssystemet mot bakgrund av att ATP-systemet var otillräckligt med tanke på framtida förändringar i samhällsekonomin och den demografiska utvecklingen. Den nya pensionsreformen trädde i kraft 1 januari 1999 och utbetalningar enligt de nya reglerna startade 2001. Det nya systemet bygger på att pensionen bestäms av de avgifter som betalas under hela den tid en individ förvärvsarbetar.

Det svenska pensionssystemet – en tredelad pyramid

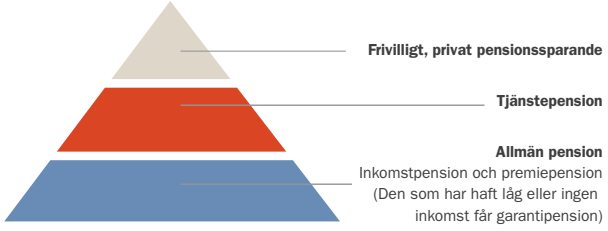

Det svenska pensionssystemet kan beskrivas som en pyramid med den allmänna pensionen, vilken är den huvudsakliga inkomsten för de flesta pensionärer, som bas.
Källa: Försäkringskassan

Individens framtida pension bygger på tre delar

För individen kan man dela in den framtida pensionen i tre delar; allmän pension, tjänstepension respektive det frivilliga, privata pensionssparandet. Basen består av den allmänna pensionen, vilken utgör den huvudsakliga inkomsten för de flesta pensionärer. Den allmänna pensionen består av inkomstpension och premiepension. Arbetsgivaren betalar varje månad in 18,5 procent av de anställdas pensionsgrundande inkomst till det allmänna pensionssystemet via arbetsgivaravgiften. 16 procentenheter avsätts till inkomstpensionen vilken administreras av Försäkringskassan och 2,5 procentenheter avsätts till premiepensionen vilken administreras av Premiepensionsmyndigheten (PPM). Utöver inkomstpensionen finns också en så kallad garantipension som är en utfyllnad för personer med låg eller ingen inkomst. Garantipensionen finansieras med skattemedel genom statsbudgeten och inte via det allmänna pensionssystemet. De inkomstrelaterade delarna, inkomstpension och premiepension, finansieras enbart genom inbetalade avgifter och avkastning från buffertfonderna (AP-fonderna). Det gäller även för den inkomstrelaterade tilläggspensionen som motsvarar ATP enligt tidigare regler.

Avgifter för tjänstepensionen inbetalas av arbetsgivaren och är en överenskommelse genom kollektivavtal eller individuell överenskommelse med individen. Avsättningar för tjänstepension förvaltas inte genom det allmänna pensionssystemet.

medel som utgör mellanskillnaden mellan inbetalade avgifter och utbetalade pensioner avseende den inkomstrelaterade ålderspensionen. Sjätte AP-fonden är dock, till skillnad från de övriga fyra AP-fonderna, en så kallad stängd fond vilket innebär att det varken sker löpande inbetalningar till eller utbetalningar från fonden. Vid Sjätte AP-fondens start år 1996 tillfördes ett grundkapital på 10,4 miljarder kronor vilket över tiden vuxit till 19,6 miljarder vid utgången av år 2007.

Två delar i det allmänna pensionssystemet

Individens framtida pension från det allmänna pensionssystemet bygger på två delar; inkomstpension och premiepension. Inkomstpensionens storlek baseras på den pensionsgrundande inkomsten som intjänats under individens arbetsliv, den så kallade livsinkomsten. Avgifterna som baseras på inkomsten och inbetalas av arbetsgivaren via arbetsgivaravgiften, förvaltas dock inte fysiskt på ett konto i väntan på att individen går i pension. Fördelningssystemet är istället uppbyggt så att dagens inbetalade avgifter finansierar utbetalningar till nuvarande pensionärer. Ett överskott mellan de inbetalade avgifterna respektive utbetalade pensionerna lämnas till förvaltning i AP-fondsystemet och ett underskott ska täckas med medel från AP-fonderna. För att kunna beräkna inkomstpensionen

Den allmänna pensionen – basen i det svenska pensionssystemet

Dagens allmänna pensionssystem består av två delar – inkomstpension och premiepension. Första till Fjärde AP-fonden förvaltar skillnaden mellan inbetalningar från dagens löntagare och utbetalningar till dagens pensionärer avseende inkomstpensionen.

Sjätte AP-fonden är en stängd buffertfond vilket innebär att inga in- respektive utflöden sker till/från fonden, vilket medför att avkastningen ska återinvesteras enligt Sjätte AP-fondens uppdrag. Garantipension är en utfyllnad av inkomstpensionen för personer med låga eller obefintliga inkomster och finansieras med skattemedel via statsbudgeten och inte via det allmänna pensionssystemet.

Avsättningen för premiepensionen administreras genom Premiepensionsmyndigheten, PPM, och kapitalet placeras i värdepappersfonder som förvaltas av privata fondförvaltare som individen själv har möjlighet att välja. Om inte individen aktivt väljer en privat förvaltare förvaltas premiepensionen av Sjunde AP-fonden i den så kallade Premiesparfonden.

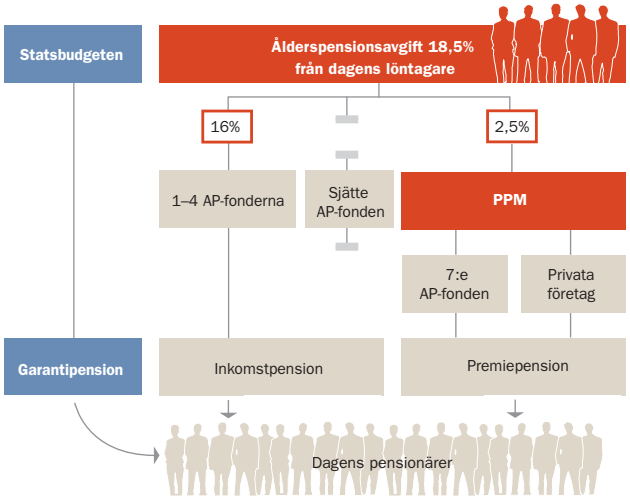

för varje individ registreras den intjänade pensionsrätten och den bokförda behållningen räknas upp varje år med ett index, som mäter den genomsnittliga inkomstutvecklingen i Sverige. När pensionen tas ut är det den då yrkesverksamma generationen som finansierar utbetalningen med sina avgifter.

Den årliga avsättningen till premiepensionen sparas på ett individuellt premiereservkonto hos PPM och den framtida premiepensionens storlek bygger på utvecklingen i de värdepappersfonder som individen har valt och som förvaltas av privata fondförvaltare. Om individen inte gör något aktivt fondförvaltarval placeras pengarna i Premiesparfonden vilken är en global aktiefond som förvaltas av Sjunde AP-fonden. Sjunde AP-fonden förvaltar även Premievalsfonden som kan väljas aktivt i konkurrens med de privata fondförvaltarna. Värdet av fondandelarna, oavsett om individen gjort något val eller inte, registreras på premiereservkontot hos PPM.

AP-fonderna skapar balans

AP-fonderna (Första, Andra, Tredje, Fjärde och Sjätte AP-fonden) fungerar som en finansiell buffert och är så kallade buffertfonder. Uppdraget är att investera det förvaltade kapitalet och skapa en långsiktigt hög avkastning med beaktande av en tillfredsställande risksprid ning. För Första, Andra, Tredje och Fjärde AP-fonden gäller löpande att ett överskott mellan avgifter och utbetalda pensioner ska förvaltas av AP-fonderna och ett underskott ska täckas med medel från AP-fonderna. Praktiskt fungerar det så att inkomstpensionsavgifterna, som betalas in varje månad av alla arbetsgivare, överförs till Första-Fjärde AP-fonden. Respektive fond tillförs en fjärdedel av avgifterna och finansierar en fjärdedel av pensionsutbetalningarna. De månatliga pensionsutbetalningarna i pensionssystemet görs därmed med pengar via dessa buffertfonder.

Sjätte AP-fonden förvaltar också ett buffertkapital men är, till skillnad från de andra AP-fonderna, en så kallad stängd fond. Det huvudsakliga uppdraget är, i likhet med de andra AP-fonderna, att förvalta allmänna pensionsmedel med målet att skapa en långsiktigt hög avkastning med beaktande av en tillfredsställande risksprid ning. Placeringsreglerna skiljer sig däremot genom att Sjätte AP-fonden har uppdraget att placera riskkapital i små och medelstora svenska tillväxtföretag, genom direkt eller indirekt ägande, och därigenom bidra till utvecklingen av det svenska näringslivet. Investeringarna inom Sjätte AP-fonden är av mer långsiktig karaktär vilket ställer höga krav på affärsmodell och likviditetsplanering.

Tidigast 2010 förväntas pensionsutbetalningarna beloppsmässigt överstiga pensionsavgifterna enligt beräkningar av Försäkringskassan, vilket då kommer att ställa krav på årliga nettotillskott från buffertfonderna. Det sammanlagda buffertkapitalet uppgick vid 2006 års utgång till cirka 850 miljarder kronor.

Pensionsavgångarnas effekt på pensionssystemets buffert

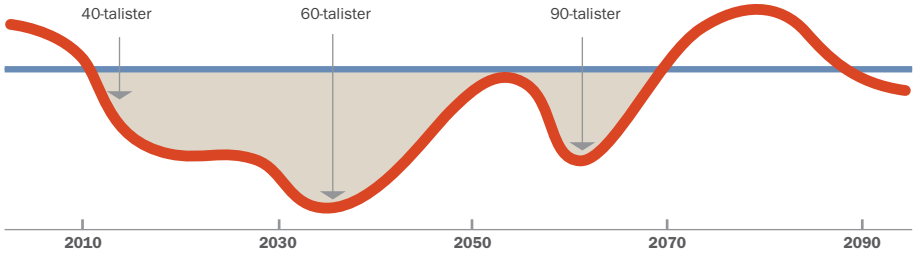

Tidigast 2010 förväntas pensionsutbetalningarna beloppsmässigt överstiga pensionsavgifterna enligt beräkningar av Försäkringskassan. Detta kommer att ställa krav på årliga nettotillskott från buffertfonderna. Det sammanlagda buffertkapitalet uppgick vid 2006 års utgång till cirka 850 miljarder kronor.

Källa: Försäkringskassan

Lisbeth Ekelund och Per Lindmark, Sjätte AP-fonden

Så investerar Sjätte AP-fonden

AP Direktinvesteringar

Andel av kapital 33,1%

Investeringsteam
Urmas Kruusval
Christina Brinck
Håkan Bohlin

AP Partnerinvesteringar

Andel av kapital 7,6%

Investeringsteam
Mats Augurell
Annika Ahl Åkesson

AP Life Science

Andel av kapital 10,7%

Investeringsteam
Lars Ingelmark
Carina Langeland

Investeringsinriktning

Affärsmöjligheter genereras via eget analysarbete och via ett brett nätverk.

AP Direktinvesteringar investerar i mogna och etablerade företag med stark marknadsposition, förutsägbara kassaflöden och god tillväxtpotential som står inför ett steg i sin utveckling eller som verkar i en bransch som är i behov av en omstrukturering.

De flesta kontakter uppstår genom Sjätte AP-fondens eget nätverk. En investering görs alltid tillsammans med en affärspartner. Oftast är det denna som presenterar en propå om investering.

Investeringsfokus är företag i expansionsfas med 20–500 miljoner kronor i omsättning. Investeringar sker branschoberoende i företag som behöver förnya sin affärsmodell för att växa. Företagen ska vara kassaflödesneutrala och ha en övervunnen teknikrisk.

Löpande förs en dialog med universitet, högskolor och aktörer i branschen vilket genererar många möjliga investeringar. Dessutom görs kontinuerligt grundliga analyser av branschen.

AP Life Science spänner över sektorerna läkemedel, bioteknik och medicinteknik. Företagens storlek, utvecklingsstadium och finansiella ställning kan variera.

Hur bedöms en ny investering?

Olika kriterier under följande områden beaktas:

- branschens karaktär och utvecklingsmöjligheter
- företagets position och situation i sin bransch
- ägarsituation och management
- vad Sjätte AP-fonden kan tillföra bolaget

Affärspartner och företag bedöms som en enhet. Som första steg görs en bedömning av affärsmodellen samt partnerns förmåga att uppnå målen med affären. Formell genomlysning sker innan förhandling.

Om intresse kvarstår efter ett initialt möte med bolaget eller fonden genomförs en grundlig analys av bolagets/fondens affärsidé, marknadsposition, ägarstruktur och ledning. Djupare diskussioner och ytterligare analyser genomförs därefter och förhandlingar tar vid.

Hur utövas aktivt ägande?

Till grund för en investering finns en av ägarna fastställd ägarplan. Det aktiva ägandet anpassas till bolagets aktuella situation och behov. Ägaransvariga medverkar i styrelsearbetet och följer bolaget noga.

Förutsättningar för aktiv styrning skapas genom utformning av ägarplan och rapporteringskrav. Affärspartnern ska, genom aktivt styrelsearbete, utveckla bolaget utifrån en gemensamt överenskommen ägarplan samt själv investera i bolaget.

Sjätte AP-fonden ska ha styrelseplats i fonder där Sjätte AP-fonden har stort ägande samt i direktägda bolag. I andra fonder kan Sjätte AP-fonden ha en representant i investerings- eller uppföljningskommittén.

Regionalt nätverk

Regionalt nätverk är Sjätte AP-fondens relationsbyggande arbete på den svenska marknaden för att möta entreprenörer, näringslivsutvecklare och rådgivare i syfte att skapa affärer och bidra till utvecklingen av Sjätte AP-fondens investeringsverksamhet. Genom Regionalt nätverk kan Sjätte AP-fonden aktivt söka och underhålla regionala och lokala kontakter och här kan nya affärer initieras som idé eller propå.

Ansvarig Susanne Olofsson

AP Fondinvesteringar

Andel av kapital 34,4%

Investeringsteam
Alexandra Nilsson
Cecilia Gross Friberger
Magnus Dahlgren

Fokus ligger på att investera i fonder och investmentbolag som förvaltas av managementteam som Sjätte AP-fonden redan samarbetar med. Selektivt kan ytterligare team adderas till portföljen.

Investeringar görs i fonder och investmentbolag med inriktning på dels onoterade företag i faserna uppstart, expansion och moget, dels noterade små och medelstora företag. Fonderna och investmentbolagen ska förvaltas av erfarna managementteam med omfattande erfarenhet från branschen.

AP Fondinvesteringar söker erfarna och skickliga managementteam som bedöms kunna generera långsiktigt god avkastning. Vid utvärdering av nya investeringar läggs särskild vikt vid följande områden:

- investeringsstrategi
- investeringsprocess
- managementteam
- historisk avkastning
- fondvillkor

Sjätte AP-fonden agerar som en aktiv investerare vid utvärdering och uppföljning av fonderna. AP Fondinvesteringar avväger kravställande och inflytande med hänsyn till respektive fonds förutsättningar.

AP Konvertibeln

Andel av kapital 0,9%

Investeringsteam
Fabian Dahl

AP-konvertibeln™ marknadsförs i Sjätte AP-fondens nätverk och via kontakter med banker samt revisions- och advokatbyråer runt om i landet.

AP-konvertibeln™ är konstruerad för företag som söker ett komplement till bankfinansiering vid generationsskifte. Produkten vänder sig till mogna företag med en stabil omsättning och positiva kassaflöden. AP Konvertibeln hanterar inte investeringar mindre än 10 miljoner kronor och förutser att nya ägare minst kan tillföra en bas av eget kapital på cirka 25 procent.

I utvärderingsprocessen, som bland annat innehåller en due diligence genomförd tillsammans med extern part, bedöms bolagets tillväxtpotential och förmåga att generera framtida kassaflöden för att hantera förvärvsfinansieringen.

Sjätte AP-fonden har rätt att utse en ordinarie styrelseledamot och en styrelsesuppleant i bolaget.

AP Nätverksinvesteringar

Andel av kapital 0,1%

Investeringsteam
Under tillsättning

Nytt affärsområde från 2008

AP Nätverksinvesteringar investerar i små företag som har tagit de första stegen i sin utveckling och som aktivt börjat bearbeta marknaden. Investeringarna sker branschoberoende och i företag med starkt entreprenörskap och en affärsidé med stor potential. Bolaget ska ha börjat sälja sina produkter eller tjänster och kapitalbehovet bör vara lägre än 5 miljoner kronor.

Utvärdering sker, ofta genom extern part, av entreprenör och affärsidé. De bolag som kommer via Regionalt nätverk prioriteras. Förutom att omsättning och kapitalbehov bedöms ska företaget ha en lokal mentor/styrelseledamot, godkänd av AP Nätverksinvesteringar. Entreprenören/grundarna ska vara majoritetsägare i bolaget och antalet delägare ska vara begränsat.

Vid investering upprättas en ägarplan för bolagets verksamhet och milstolpar för dess utveckling. AP Nätverksinvesteringar är aktiva i varje investering via aktieägaravtal, styrelserepresentation och deltagande på bolagsstämma. Ibland tillsätts personalresurser för att bolaget ska nå önskad utveckling. Om bolaget utvecklas enligt plan kan det växa vidare inom Sjätte AP-fonden.

Regionalt nätverk

Regionalt nätverk är Sjätte AP-fondens relationsbyggande arbete på den svenska marknaden för att möta entreprenörer, näringslivsutvecklare och rådgivare i syfte att skapa affärer och bidra till utvecklingen av Sjätte AP-fondens investeringsverksamhet.

Sjätte AP-fonden besöker sedan 2002 olika regioner och träffar entreprenörer och rådgivare som vill och kan påverka utvecklingen av näringslivet i sin region. Detta relationsbyggande arbete kallas för Regionalt nätverk och syftet är att stärka Sjätte AP-fondens varumärke genom att synas och verka lokalt. Genom fördjupade relationer och kontakter skapas lönsamma affärer som gynnar lokal tillväxt och sysselsättning. Arbetet är långsiktigt och målet är att finna goda investeringsmöjligheter och därigenom öka Sjätte AP-fondens möjligheter att bidra till det svenska näringslivets utveckling.

Regioner med många entreprenörer

Sedan 2006 fokuserar Sjätte AP-fonden på sju regioner för relationsbyggande, uppföljning och affärer – Kalmar län, Blekinge län, Jönköpings län, Värmlands län, Norrbottens län samt regionerna runt Siljan och Skellefteå/Umeå. Regionerna, som täcker de delar av Sverige från norr till söder som ligger utanför storstads- och universitetsområdena, har ett stort antal entreprenörer och företag med goda tillväxtförutsättningar. Sjätte AP-fondens långsiktighet är en förutsättning för att arbeta tillsammans med lokala entreprenörer och familjeföretagare sedan flera generationer.

Lokala investeringsbolag – en modell för att investera i unga företag

Sjätte AP-fonden har tillsammans med lokala privata investerare investerat i två små, lokala investeringsbolag, ett i Blekinge län och ett i Jönköpings län. Första investeringsbolaget, Krigskassa Blekinge, startade 2006 och under 2007 genomfördes en investering i Jönköping Business Development. Med dessa erfarenheter har investeringsmodellen utvecklats till en struktur som Sjätte AP-fonden vill utvärdera i fler regioner.

De små lokala företagen behöver ett nära och engagerat kapital och får dessutom tillgång till Sjätte AP-fondens nätverk och erfarenhet av att arbeta med riskkapitalinvesteringar. Investeringsbolagens styrelser i samarbete med den lokala inkubatorn kan ge unga företag med potential tillgång till kapital och kompetens. Investeringsbolagen, som ska bestå av cirka 50 procent lokalt, privat kapital, investerar 300 000–500 000 kronor i varje bolag. Efter cirka två år sker en utvärdering av varje investering för planering av nästa steg i företagets utveckling. Har företaget utvecklats i enlighet med sin affärsplan är målet att det investerade kapitalet ska kunna återbetalas till det lokala investeringsbolaget med rimlig avkastning, genom att en ny investerare träder in.

Viktigt att notera är att ett av kriterierna för att Sjätte AP-fonden ska investera i de unga bolagen är att bolaget har börjat sälja sina produkter och/eller tjänster och att därmed egen kundfinansiering kan hjälpa till att finansiera bolagets verksamhet.

Nya produkter och affärer skapas

Det långsiktiga arbetet med Regionalt nätverk innebär många fördelar. Genom de lokala kontakterna får Sjätte AP-fonden stor marknadsinsikt och kunskap, vilket skapar affärer och utvecklar Sjätte AP-fondens investeringsmodell. Under 2007 har en rad aktiviteter genomförts:

- Tillsammans med lokalt, privat kapital har Sjätte AP-fonden investerat i Jönköping Business Development AB, ett investeringsbolag för investeringar i unga bolag i Jönköpings län.
- Affärsmodellen för nätverksinvesteringar har utvecklats och resulterat i bildandet av ett nytt affärsområde, AP Nätverksinvesteringar, ett investeringssteg mellan de små lokala investeringsbolagen och AP Partnerinvesteringar.
- Aktiv bearbetning av lokala marknader och lokala aktörer har ökat affärsflödet till AP Partnerinvesteringar, AP Direktinvesteringar och AP Konvertibeln.

AP Nätverksinvesteringar – nytt affärsområde 2008

Sjätte AP-fonden har utvecklat en metodik för att kunna göra och följa investeringar i små företag som tagit de första stegen i sin utveckling. Metodiken och strategin bygger på den kunskap och erfarenhet som Sjätte AP-fonden har fått i arbetet med Regionalt nätverk. Detta arbete har mynnat ut i etablerandet av ett nytt affärsområde, AP Nätverksinvesteringar.

AP Nätverksinvesteringar erbjuder tillväxtkapital och kompetensstöd till företag som befinner sig i steget efter inkubator och investering från de små lokala investeringsbolagen, och som är mogna att lansera sina produkter /tjänster på marknaden.

Under 2007 investerade Sjätte AP-fonden i fyra bolag till ett sammanlagt belopp om cirka 23 miljoner kronor. Investeringarna utvärderas av, och sker tillsammans med, lokala privata partners från Sjätte AP-fondens nätverk. På sikt är målet att det största flödet av investeringarna har sitt ursprung i de regionala, små investeringsbolagen och från Iqube.

AP Nätverksinvesteringar

- arbetar aktivt med investeringar från Regionalt nätverk.
- utvärderar och genomför investeringar tillsammans med partners från Regionalt nätverk och Iqube.
- investerar i bolag som omsätter upp till 20 miljoner kronor.
- investerar upp till cirka 5 miljoner kronor per bolag.

- Företaget Senior Work har startats. Företaget förmedlar erfaren operativ-, utvecklings- och styrelsekompetens och bidrar till att stärka företagen med mänskliga resurser. Läs mer på www.seniorwork.se.
- Med erfarenheter från arbetet i Regionalt nätverk har Sjätte AP-fonden utvecklat sitt propåhanteringssystem för att få ökad marknadskompetens.
- Ett regionalt utvecklingsprojekt om hur Sjätte AP-fonden kan investera i besöksnäringen pågår i Pajala.
- Samarbetet med den privata breddinkubatorn Iqube har fortsatt och kommer att vidareutvecklas under 2008.

Fokus på långsiktighet

Under 2008 fortsätter Sjätte AP-fonden sitt långsiktiga arbete i de sju regionerna. Fler små lokala investeringsbolag och ett större uppföljningsbesök planeras i samtliga sju regioner. AP Nätverksinvesteringar etableras och blir 2008 ett eget affärsområde inom Sjätte AP-fonden.

Genomförda aktiviteter 2007

20 februari	Älvdalen	9 maj	Karlskrona
13 mars	Jönköping	4 juni	Kalmar
26 mars	Siljansregionen	26 juni	Pajala
11 april	Trångsviken	26 september	Haparanda

Under hösten 2007 har Regionalt nätverk även fokuserat på individuella möten och kontakter i de sju regionerna runt om i landet.

Regionalt nätverks innehav i korthet

SENIOR WORK startades i början av 2007 och är ett företag som har som affärsidé att tillhandahålla mycket erfaren kompetens till företag och organisationer.

Senior Work har under året byggt upp en kvalitetssäkrad kompetensbank av rådgivare, konsulter och styrelseledamöter på 500 personer.

VD Satish Sen

www.seniorwork.se

DIREKTÄGDA BOLAG	Andel %	Verksamhet
Iqube Holding	5,9	Inkubatorverksamhet
Jönköping Business Developement	32,0	Investeringsverksamhet
Krigskassa Blekinge	50,0	Investeringsverksamhet
Senior Work Sverige	40,0	Senior kompetens

Jonas Lidholm och Charlotte André Karlsson, Sjätte AP-fonden

AP Direktinvesteringar

AP Direktinvesteringars investerade kapital ökade under 2007 bland annat genom förvärvet av 40 procent av aktierna i Volvofinans. Innehaven i Norrporten och Lindab gav de största bidragen till AP Direktinvesteringars resultat under året.

AP Direktinvesteringar investerar direkt i onoterade företag. Investeringar görs i väletablerade företag inom varu- och tjänsteproducerande branscher där finansiella och strukturella förändringar skapar förutsättningar för tillväxt. Investeringar görs också i strukturer med behov av en strategisk finansiell partner.

Långsiktig strategi

Varje ny investering inom AP Direktinvesteringar ska ses utifrån den övriga portföljsammansättningen. Det är viktigt med spridning avseende branscher. Den nuvarande portföljsammansättningen består huvudsakligen av bolag inom tre områden – fordonsrelaterade bolag, detaljhandel och fastigheter – med krav på att verksamheten möter slutkund, det vill säga konsumenterna. Av de befintliga portföljbolagen kan Norrporten, Volvofinans och Lindab betraktas som mogna medan Sportex, Dawa Däck och Meca befinner sig i en utvecklingsfas. För samtliga företag i portföljen ligger fokus på att bygga starka varumärken. AP Direktinvesteringar har ett ägarperspektiv som skapar förutsättningar för långsiktig företagsutveckling och värdeskapande. En ägarplan utgör basen för arbetet och representanter från Sjätte AP-fonden är medlemmar i styrelsen, ofta som ordförande.

En växande portfölj

Det investerade kapitalet i AP Direktinvesteringars portfölj ökade med 1,2 miljarder kronor 2007. Inga avyttringar genomfördes. Under året gick Sjätte AP-fonden in som ägare i Volvofinans, som är ett av Sveriges största finansieringsbolag inom fordonssektorn med en sammanlagd lånevolym på cirka

Händelser under året

- Förvärvade 40 procent av aktierna i Volvofinans efter att ha tagit över 80 procent av Ford Credits ägarandel i företaget.
- Ökade ägarandelen i Polarica från 5 till 15 procent.
- Norrporten gjorde sin första investering utanför Norden, ett fastighetsprojekt i Hamburg värt cirka 300 miljoner kronor.

Andel av Sjätte AP-fondens fondkapital

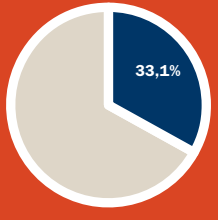

25 miljarder kronor. Investeringen är strategisk och ska generera ett långsiktigt överskott till Sjätte AP-fondens verksamhet. På kort sikt ligger fokus på en utveckling av Volvofinans marknadsstrategier.

Norrporten, som sedan starten 1993 ökat sitt fastighetsbestånd från 700 miljoner kronor till cirka 15 miljarder kronor, fortsatte att utvecklas starkt. I slutet av 2007 påbörjades ett nytt fastighetsprojekt i Hamburg, det första utanför Norden. Sjätte AP-fonden har varit ägare i Norrporten sedan 2000. Bolaget är, precis som Volvofinans, ett innehav som balanserar den övriga portföljen inom Sjätte AP-fonden genom att värden löpande kan synliggöras.

Polarica, som är marknadsledande inom vilt och bär i Skandinavien, fortsatte att utvecklas positivt. Fokus ligger nu på att finna kompletterande verksamheter att förvärva för att Polarica ska kunna ta ett större steg i sin utveckling. Sjätte AP-fonden ökade under året sin ägarandel i företaget från 5 till 15 procent.

Lindab har fortsatt att uppvisa en stark organisk tillväxt, vilket medförde att företaget i slutet av 2007 höjde sitt marginalmål för de kommande åren.

Arbetet med att utveckla de tre helägda portföljbolagen Meca, Sportex och Dawa Däck fortsatte under året med förbättrade marginaler som följd. Fokus ligger nu på att fortsätta att genomföra beslutade åtgärder enligt ägarplanerna.

Meca förvärvades av Sjätte AP-fonden år 2000. Under de första sex åren genomfördes en rad företagsaffärer för att nå en kritisk massa av verksamheten. I början av 2007 har en treårig konsolideringsplan inletts, med fokus på att utveckla och effektivisera verksamheten. Efter större förluster 2006 gick tre av fyra bolag inom koncernen med vinst under 2007. Den danska verksamheten visade fortsatt förlust på grund av engångskostnader i samband med ett större åtgärdsprogram. Bland annat har det danska centrallagret i Viborg lagts ner och verksamheten har övertagits av centrallagret i Eskilstuna. Mecas svenska och norska verksamhet utvecklades starkt och tog marknadsandelar. Idag är Meca med sina cirka 800 anslutna verkstäder en av de största aktörerna på den skandinaviska eftermarknaden för bilreservdelar, däck, verktyg och tillbehör.

Sjätte AP-fonden ökade under året sin ägarandel i Polarica, som är marknadsledande inom vilt och bär i Skandinavien.

Resultat

Marknadsvärdet på portföljen uppgick vid årsskiftet till 6 502 miljoner kronor. Resultatet före kostnader blev 1 156 miljoner kronor vilket motsvarar en avkastning på 21,6 procent. Det starka resultatet i Norrporten och värdeförändringen i Lindab bidrog mest till AP Direktinvesteringars resultat 2007. Av portföljens marknadsvärde på cirka 6,5 miljarder kronor vid årsskiftet bestod 958 miljoner kronor av orealiserad värdeökning.

Utsikter

Affärsmöjligheterna bedöms som fortsatt goda trots större osäkerhet om konjunkturen. Även om investeringar i nya företag utvärderas kommer arbetet under 2008 att i första hand inriktas på att utveckla befintliga portföljbolag.

AP Direktinvesteringars innehav i korthet

Direktägda bolag

DAWA DÄCK är en av de större däckgrossisterna med ett brett återförsäljarnät huvudsakligen på den svenska marknaden. Dawa är generalagent för Kuhmo, General Tire och Nankang. Förändringen av bilbranschen som pågår till följd av att EU:s gruppundantag upphört skapar goda möjligheter för både däckverkstäder och bilverkstäder att utvidga sina kunderbjudanden med nya produkter och tjänster. Bolaget har goda förutsättningar att kunna expandera verksamheten genom att bland annat integrera framåt.

Omsättning cirka 260 Mkr
VD Jan Sand

www.dawadack.se

JOHANNEBERG CAMPUSBO Har i samarbete med Chalmersfastigheter byggt en fastighet med 479 studentbostadslägenheter inne på Chalmers Campus. Inflyttning i fastigheten ägde rum under sommaren 2006 och lägenheterna hyrs ut med ett långsiktigt hyresavtal till Stiftelsen Chalmers Studenthem.

Omsättning cirka 17 Mkr

LINDAB som är världsledande i sin bransch utvecklar, tillverkar, marknadsför och distribuerar produkter och systemlösningar i tunnplåt för bättre inomhusklimat och förenklat byggande. Affärsområde Ventilation erbjuder ett brett produktprogram med allt från ventilationskomponenter till kompletta lösningar för inomhusklimat. Affärsområde Profile har ett brett sortiment av effektiva, ekonomiska och estetiska byggnadslösningar för bostäder och kommersiella fastigheter.

Huvudkontoret ligger i Grevie utanför Båstad och koncernen har mer än 4 500 medarbetare i 28 länder. Lindab noterades på Stockholmsbörsen i december 2006.

Omsättning cirka 9 280 Mkr
VD Kjell Åkesson

www.lindab.com

MECA är ett av Skandinaviens ledande företag inom bilreservdels- och biltillbehörsmarknaden, huvudsakligen till märkesoberoende bilverkstäder. Meca bedriver verksamhet i Sverige, Danmark och Norge.

Utöver effektiv produktförsörjning till bilverkstäder erbjuder Meca utvecklade verkstads- och service-koncept – MECA Car Service och Bosch Car Service. Bilreservdelsmarknaden genomgår en förändring bland annat till följd av den tekniska utvecklingen och förändrade spelregler genom att EUs gruppundantag upphört. Detta skapar goda förutsättningar för vidareutveckling av Mecas affärsmöjligheter och marknadsposition.

Omsättning cirka 1 420 Mkr
VD Hans Krondahl

www.meca.se

NORRPORTEN är ett fastighetsföretag som förvärvar, utvecklar och förvaltar centralt belägna kommersiella fastigheter med hög kvalitet, långa hyresavtal och intressanta hyresgäster. Fastighetsbeståndet finns på orter med långsiktig utvecklingskraft längs E4-korridoren. Fastigheterna har en total yta om 1,0 miljoner kvm, ett hyresvärde om 1,3 miljarder kronor och ett totalt värde om 15 miljarder kronor. Norrportens verksamhet bedöms växa ytterligare inom ramen för vald strategi.

Förvaltat kapital
cirka 15 000 Mkr
VD Anders Wiklander

www.norrporten.se

POLARICA är verksam inom livsmedelsindustrin och är marknadsledande inom vilt och bär på den skandinaviska marknaden. Huvudkontoret finns i Haparanda och verksamheten bedrivs förutom i Sverige även i Finland, Polen och Ryssland. Polaricas kunder är bärindustrin, storhushålls- och restauranggrossister samt dagligvaruhandeln där förädlade produkter möter konsumenten. Sortimentet består av unika norrbottniska produkter som renkött och blåbär samt ett brett urval av bär, svamp, fågel och köttprodukter.

Omsättning cirka 720 Mkr
VD Tommy Innala

www.polarica.com

SPORTEX är ett detaljhandelsföretag inom cykel och sport med en marknadsledande position inom cykel. Sportex kommer att expandera sin verksamhet genom nyetableringar och förvärv i syfte att bli en ledande detaljhandelsaktör inom sport och aktiv fritid. Sportexgruppen omfattar cirka 70 butiker varav 22 egenägda Sportexbutiker geografiskt spridda i hela landet. Målet är att skapa en rikstäckande butikskedja som av konsumenten uppfattas som ”en riktig sportaffär” med ett brett produktsortiment inom sport och aktiv fritid.

Omsättning cirka 275 Mkr
VD Lars-Åke Tollemark

www.sportex.se

VOLVOFINANS är ett auktoriserat kreditmarknadsbolag som har två huvudsakliga verksamheter. Den största i utlåningsvolym är säljfinansieringsverksamheten via den svenska Volvohandeln där bolaget är den största aktören i Sverige inom fordonsfinansiering. Volvokortet är ett viktigt verktyg för Volvohandelns servicemarknadsaffär och den största volymen transaktioner kommer från att Volvohandelns kunder tankar på Volvohandlarnas bensinbolagskedja TANKA.

Utlåningsvolym
cirka 25 Mdkr
VD Bert Björn

www.volvofinans.se

AP Direktinvesteringars portfölj

BOLAG	Andel %	Verksamhet
Andra & Sjätte Fastigheter	50,0	Fastigheter
Dawa Däck	100,0	Däckleverantör
Johanneberg Campusbo	80,0	Studentbostäder
Lindab	11,1	Ventilations- och profilsystem till byggindustrin
MECA Scandinavia	100,0	Erbjuder produktförsörjning och verkstadskoncept till fristående bilverkstäder
Norrporten	50,0	Förvaltar och utvecklar kommersiella, centrala fastigheter
Polarica	15,0	Vilt och bär
Sportex	100,0	Detaljhandelsföretag inom sporthandeln
Volvofinans	40,0	Finansiering av den svenska Volvohandelns försäljning

AP Partnerinvesteringar

AP Partnerinvesteringar har investerat sammanlagt cirka 1,5 miljarder kronor och portföljen bestod vid årsskiftet av 22 företag som utvecklas enligt respektive ägarplan. Under 2007 såldes Marratech till Google med god avkastning.

AP Partnerinvesteringar skapar förutsättningar för att tillsammans med en affärspartner investera i företag som behöver förnya sin affärsmodell för att växa. Affärspartnern ska ha förmåga och vilja att dela risk, att aktivt delta i affärsutvecklingen av företaget samt ha en samsyn kring villkor och värderingar.

Gott om investeringsobjekt

De svagare konjunkturutsikterna har ännu inte påverkat AP Partnerinvesteringars marknad. Under 2007 fanns det gott om företag med stor potential men som saknade kapital och den kunskap som behövs för att till exempel expandera internationellt. Den högre riskpremien på marknaden har samtidigt gynnat AP Partnerinvesteringar, som finansierar sina investeringar med eget kapital.

22 företag och 15 affärspartners

Investeringar sker tillsammans med en affärspartner i företag i expansionsfas som har 20–500 miljoner kronor i omsättning. Företagen ska vara kassaflödesneutrala och ha en övervunnen teknikrisk. Inga speciella branscher prioriteras, utan det viktiga är att marknaden som bolaget är verksamt på erbjuder tillräcklig potential. Ägarandelen ska vara minst 25 procent.

Vid årsskiftet hade AP Partnerinvesteringar investerat i 22 företag för sammanlagt cirka 1,5 miljarder kronor. Antal affärspartners uppgick till 15, vilket innebär att vissa affärspartners är engagerade i fler än ett företag. Genom aktivt styrelsearbete, alltid som ordförande, ska affärspartnern utveckla företaget utifrån en gemensamt överenskommen ägarplan. Investeringarna är långsiktiga och Sjätte AP-fonden är kvar i företaget så

Händelser under året

- Marratech avyttrades till Google.
- Drygt 800 miljoner kronor investerades i ny- och tilläggsinvesteringar i portföljen.
- Tolv nya företagsinvesteringar genomfördes:
  - C.N.S Systems
  - Energy Potential
  - Enmesh
  - KVD Kvarndammen
  - Lokalmedia i Sverige
  - NGB Next Generation Broadcasting
  - Prosilient Technologies
  - Red Pill
  - Seabased
  - Sportmanship Invest
  - Synergica Group
  - Xelerated Holding

Andel av Sjätte AP-fondens fondkapital

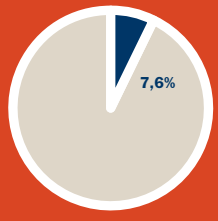

länge det är lämpligt och förenligt med portföljen i övrigt. Sjätte AP-fondens effektiva rutiner för uppföljning och analys gör det möjligt att investera i många bolag.

En avyttring i portföljen

Tolv nya investeringar har genomförts under 2007. Samtliga portföljbolag, både nya och befintliga, uppvisar en positiv utveckling och följer sin respektive ägarplan. Under året har Marratech, ett portföljbolag indirekt ägt av Aumar, sålts till Google. Försäljningen gav en god avkastning på investerat kapital.

Portfölj med stor potential

Företagen i AP Partnerinvesteringars portfölj utvecklas starkt. En av de första investeringarna var Unfors Instruments, vars produkter för mätning av farlig strålning möter en allt större marknad. Omsättningen har under det senaste året ökat från 55 till 90 miljoner kronor och ett nytt affärsområde har bildats.

En ny investering under 2007 var Red Pill, som säljer driftstöd för gratisprogram, så kallad öppen källkod. Omsättningen har ökat från 2 miljoner kronor 2004 till 50 miljoner kronor 2007, och den snabba expansionen ser ut att kunna fortsätta de närmaste åren.

Under 2007 gjordes även en investering i linköpingsföretaget C.N.S. Systems som, baserat på en uppfinning av Håkan Lans, levererar system för navigering för bland annat flygtrafiken. Tekniken möjliggör så kallad grön inflygning – med en miljardmarknad i sikte.

I ett av bolagen i portföljen, TDS Todos Data System, investerade Sjätte AP-fonden år 2000 och har sedan dess utökat ägandet via utköp och investering i bolagets marknadsexpansion och tekniska utveckling. Bolaget ägs idag av Sjätte AP-fonden tillsammans med grundare och personal. Under 2007 har Todos fått sitt marknadsgenombrott i Europa och Asien och bolaget har idag 36 bankkunder i Europa och 23 i Asien. Bolaget är idag tekniskt ledande på sin marknad och erbjuder lösningar som både är brett applicerbara och mest avancerade inom segmentet. Omsättningen i bolaget förväntas tredubblas under 2008.

Utvecklingen för Todos visar att det behövs långsiktigt kapital som har tålamod att vänta ut bolag som agerar på marknader med tillväxtpotential men där efterfrågan inte utvecklas i den takt som först förväntats.

Resultat

Marknadsvärdet på portföljen uppgick vid årsskiftet till 1 500 miljoner kronor. Resultatet före kostnader blev 198 miljoner kronor vilket motsvarar en avkastning på 25,1 procent. Det positiva resultatet påverkades främst av försäljningen av Marratech. Portföljen i övrigt värderas till investerat kapital, om inte någon aktierelaterad transaktion genomförts som synliggjort en annan värdering. I Solibro har aktieförsäljningar genomförts under året och Sjätte AP-fonden har valt att värdera innehavet i Solibro på samma nivå som transaktionerna genomfördes på.

Utsikter

AP Partnerinvesteringar kommer under 2008 att fokusera på att genomföra fastlagda ägarplaner tillsammans med respektive portföljbolags affärspartner. En rad följdinvesteringar och konsolideringar kommer att genomföras i portföljen inför fortsatt expansion.

Händelser efter 2007

Ytterligare fyra investeringar har genomförts sedan 2007 års utgång. Investeringar har skett i bolagen Atlas Design, Repairshop Sweden, Xeratech Holding och Berazy Mobile Entertainment/mBiljett.

AP Partnerinvesteringars innehav i korthet

Direktägda bolag

ATLAS DESIGN verkar inom segmentet accessoarer för män och kvinnor och fokuserar på produkter från ”höften och upp”, från underkläder till slipsar och skjortor/blusar. Bolaget designar, producerar och säljer egna samt licensierade varumärken. Därutöver är bolaget	verksamt inom så kallad private label, design och tillverkning av produkter åt andra aktörer. Atlas Design har dotterbolag i Tyskland, England, Danmark och Norge och har cirka 50 anställda. Huvudkontor ligger i Göteborg.	Omsättning cirka 280 Mkr VD Allan Ladow **www.atlasdesign.net**	ATLAS DESIGN
BERAZY MOBILE ENTERTAINMENT/MBILJETT bedriver verksamhet inom branschen för framtagande och försäljning av multimediainnehåll för mobila plattformar. Dotterbolaget mBiljett AB bedriver handel med biljetter och vouchers i eget och licensierade system.	mBiljetts målsättning är att bli den ledande nordiska aktören inom mobila biljetter/multibiljetter parallellt med att följa med i den närbesläktade verksamheten för mobile entertainment.	Omsättning cirka 6 Mkr VD Niclas Josefsson **www.berazy.com** **www.mbiljett.se**	mbiljett
C.N.S SYSTEMS tillhandahåller lösningar för kommunikation, navigation och övervakning inom maritimtransport och flyg, lösningar som medför ökad säkerhet och maximerad kapacitet för effektivt utnyttjande av	flygplatser och flygrum. C.N.S levererar såväl standardprodukter som mer skräddarsydda lösningar som utvecklats tillsammans med kunden. Huvudkontoret ligger i Linköping och företaget har idag cirka 30 anställda.	Omsättning cirka 25 Mkr VD Stefan Nilsson **www.cns.se**	CNS Systems
ENERGY POTENTIAL startades 2001 av medarbetare på Avdelningen för elektricitetslära vid Uppsala universitet. Avsikten var då att använda företaget till de patent som uppkom i samband med forskning på avdelningen. De första patenten gällande linjärgenerator för vågkraft, vertikalaxlad vindkraft, strömkraft och	elektriska drivlinor har därför varit i företagets ägo. Företaget agerar nu som ett investmentbolag med innehav i de separata bolag som skapats av de första patenten men investerar även i företag inom energiområdet som har kapacitet att utvecklas till nya industrier med global marknad.	Omsättning cirka 0 Mkr VD Jan Sundberg **www.energypotential.se**	Energy Potential
ENMESH utvecklar och säljer nästa generations mjukvara för realtidssimuleringar till industrin. Kunden erbjuds följande fördelar: kortare produktutvecklingscykler, mindre krav på utbildning/kompetens hos användarna, större precision i simuleringsprocessen	och därmed ett mer pålitligt system, möjlighet att köra flera simulationsprocesser parallellt samt möjlighet att validera produkter före produktion. Bolagets kunder kommer idag främst från fordonsindustri. Bolagets huvudkontor ligger i Göteborg.	Omsättning cirka 1 Mkr VD Mats Larsson **www.enmesh.se**	ENMESH
GÖTAVERKEN MILJÖ är ett högkvalificerat miljöföretag specialiserat på emissionskontroll och energiåtervinning. Bolaget levererar färdiga anläggningar, produkterna ADIOX och MercOx samt utför service och ingenjörs- och konsultuppdrag.	Kärnverksamheten är koncentrerad till våta rökgasreningssystem för avskiljning av tungmetaller, svavel, saltsyra, ammoniak, dioxin och kvicksilver till nivåer klart under gällande myndighetskrav.	Omsättning cirka 100 Mkr VD Lennart Gustafsson **www.gmab.se**	GÖTAVERKEN MILJÖ
KVD KVARNDAMMENs verksamhet innefattar auktionsförsäljning på internet och värderingsverksamhet av personbilar och transportfordon för företag och myndigheter. Med drygt 10.000 sålda fordon per år är KVD Sveriges ledande auktionsföretag. Bolaget har	cirka 75 anställda och finns representerat på åtta orter i Sverige. Huvudkontoret ligger i Göteborg och egna auktionsanläggningar drivs i Stockholm, Landskrona, Göteborg och Linköping, resterande genom samarbetspartners.	Omsättning cirka 100 Mkr **www.kvarndammen.se**	kvd
LOKALMEDIA NU I SVERIGE Lokalmedia-koncernen fokuserar på produktion och distribution av reklamfinansierade lokala gratistidningar genom ett för tidningsmarknaden unikt affärssystem. Systemet går ut på att i samordnade kluster – ”hubbar” – och genom	att utnyttja ny teknik erbjuda gratistidningar till 100 procent av alla hushåll inom ett avgränsat målområde. Verksamheten består idag av ett kluster i Jönköping/Sjuhäradsbygden med totalt sex tidningar som bland annat täcker Borås, Värnamo och Jönköping.	Omsättning cirka 60 Mkr VD Anna Bansell	LOKALMEDIA nu
NEXT GENERATION BROADCASTING NGB grundades 2006 och erbjuder konsult- och rådgivningstjänster inom media, telekom och datakommunikation främst inriktat på digital marksänd TV på växande marknader i Afrika, Asien och Sydamerika. Marknader där den ekonomiska utvecklingen gör att befolkningen ställer	högre krav på den mediala servicen vilket det marksända analoga TV-nätet inte kan tillgodose. NGB står då som ägare, operatör och partner tillsammans med lokala intressenter för att utveckla de digitala marksända TV-nätet som erbjuder större möjligheter.	tfVD Ulf Wallin **www.ngbroadcasting.com**	NGB
NORDIA INNOVATION verkar genom det helägda dotterbolaget Network Automation mxc, och erbjuder lösningar för automatisering av korskopplingar i sista ledet mellan användare och operatör i det fasta kopparbaserade telenätet. Denna del av telekommunikationen sker idag i kopparkablar med hjälp av en föråld-	rad teknik som kräver bland annat omfattande fysisk teknisk support på plats – exempelvis vid omkoppling mellan operatörer eller vid nyinstallation. Bolaget erbjuder marknaden en fjärrstyrd automatisk elektromekanisk switch, NeXa, varvid fysisk support på plats inte längre är nödvändig.	Omsättning cirka 170 Mkr VD Göran Wågström **www.networkautomation.se**	Nordia Innovation

Direktägda bolag

PROSILIENT TECHNOLOGIES grundades 2003 och erbjuder utrustning för uppmätning av kvaliteten på dataöverföring via IP-teknik. Bolagets marknad består av både företagskunder och operatörskunder. Företagskunderna efterfrågar ökade kunskaper om effektiviteten och kvaliteten på dataöverföringen genom IP i alla dess delar. Detta för att i steg två kunna vidta åtgärder för förbättrad dataöverföringskvalitet. Operatörskunderna använder bolagets produkt för att förbättra det egna erbjudandet, undvika ansvarsfrågor när kunden och inte operatören orsakar driftproblem samt komma närmare kunden genom att erbjuda ett instrument för styrning och kontroll av IP-kvaliteten.

Omsättning cirka 30 Mkr
VD Bo Söderberg

www.prosilient.com

RED PILL är en av Nordens ledande leverantörer av tjänster kring öppen programvara som används i affärs- och verksamhetskritiska miljöer. Bolaget etablerades 2003 av personer med mångårig erfarenhet av komponentbaserad systemutveckling och implementering av stora system i verksamhetskritiska miljöer. Red Pills affärsidé är att tillhandahålla tjänster som påskyndar och utvecklar användningen av Open Source-produkter för att på så sätt minska företags och offentliga organisationers IT-kostnader, i kombination med en ökad kontroll och säkerhet. Företaget har kontor i Stockholm, Göteborg, Karlstad och Oslo.

Omsättning cirka 50 Mkr
VD Anders Liling

www.redpill.se

REPAIRSHOP SWEDEN grundades 2005 och har som vision att bli den ledande konsumentkedjan i Sverige inom service, garantimontering och utleveranser av cyklar, mopeder samt fitnessutrustning köpta via stormarknader, postorder eller internet. Under våren 2007 startades två pilotbutiker för att testa affärsidén. En butik i Halmstad och en i Göteborg etablerades samt ett tekniskt utvecklingscenter i Kinna. Genom en förändring och utveckling av den traditionella cykelmarknaden, kan Repairshop erbjuda helt nya affärsmöjligheter genom hela värdekedjan, från konsument till leverantör, agent och tillverkare. Repairshops huvudkontor ligger i Varberg.

Omsättning cirka 2 Mkr
VD Klas Karlsson

www.repairshop.se

SEABASED utvecklar, tillverkar och marknadsför produkter och system för energiutvinning ur havsvågor. Potentialen för denna form av förnybar energi är i sin linda men kan utvecklas till en världsomspännande form av energiutvinning. Vågenergi kan få mycket stor betydelse för Sveriges och världens elproduktion genom den stora energitillgången, den låga kostnaden och de positiva konsekvenserna för miljön. Seabased teknik är patenterad i ett flertal av de länder som har gynnsamma förhållanden för vågkraft. Målet är att skapa långsiktiga värden för konsumenter, kunder, partners, aktieägare och samhälle.

Omsättning cirka 7 Mkr
VD Billy Johansson

www.seabased.com

SOLIBRO utvecklar tunnfilmsceller på glas för utvinning av solenergi och är en avknoppning från Ångströms Solenergicentrum som länge varit världsledande inom solcellsforskningen. Solibros tunnfilmsceller är lika effektiva som de i dagsläget vanligare solcellsmodulerna i kisel men kan produceras till en mycket lägre kostnad. I oktober 2006 bildade Solibro ett gemensamt ägt bolag, Solibro GmbH, med tyska Q-Cells AG. Det nya bolaget ska starta produktion i östra Tyskland baserad på Solibros CIGS-teknik för tunna solceller. Solibros anläggning för forskning och utveckling i anslutning till Ångströmlaboratoriet i Uppsala ska byggas ut.

Omsättning cirka 2 Mkr
VD Lars Stolt

www.solibro.se

SPORTMANSHIP INVEST Koncernen startades i Göteborg 1985 och består idag av tio rörelsedrivande bolag med olika typer av verksamheter, såväl avseende produktutbud som position i värdekedjan. Gemensamt för koncernens bolag är att de säljer, marknadsför och distribuerar internationellt ledande varumärken i Sverige inom sport och fritid med fokus på konfektion, elektronik och marina produkter. Bolaget äger och säljer därutöver tre egna varumärken, Sailracing, Robship Marine Supply och Berkeley, som alla är lanserade på den svenska marknaden och som står inför internationell expansion. Distribution sker genom etablerade branschkanaler. Sportmanshipgruppen har cirka 140 anställda och huvudkontoret ligger i Billdal.

Omsättning cirka 700 Mkr
VD Christer Johansson

www.sportmanship.se

STT CARE SYSTEM erbjuder äldreomsorgen trygghets- och omsorgssystem, samt ett heltäckande serviceutbud. STT arbetar med hela kedjan – från utveckling och produktion, till marknadsföring, försäljning, installation och service. Utbudet består av trygghetstelefoner med tillbehör, internsystem, larmhantering och omsorgssystem. Produkterna riktar sig mot både eget och särskilt boende och är enkla att anpassa efter behov. STT omsorgssystem TES (Trygghet, Enkelhet, Säkerhet) kombinerar trygghetslarmshantering, insatsregistrering, kvalitetssäkring, optimering/planering och verksamhetsuppföljning, allt i ett och samma system. Huvudkontoret ligger i Umeå och företaget har idag cirka 40 anställda.

Omsättning cirka 100 Mkr
VD Mats Lindberg

www.sttcare.com

SYNERGICA GROUP förvärvade 2004 samtliga rättigheter till ett mjukvarubaserat samarbetsverktyg – Team Engine – vars syfte är att effektivisera företags och organisationers samarbeten för till exempel säljgrupper, ledningsgrupper, styrelsearbete, kalendrar, dokumenthantering med mera. Synergica har sedan förvärvet vidareutvecklat produkten och dess funktioner. Lanseringen av Team Engine har varit framgångsrik och Synergica har i dagsläget 30-35 kunder.

Omsättning cirka 14 Mkr
VD Anders Velander

www.synergica.se

TDS TODOS DATA SYSTEM erbjuder egna lösningar för säkerhetskontroll och fjärridentifikation och är huvudsakligen verksamt i Europa och Asien.

Todos fokuserar idag på lösningar för anslutning till bank via Internet, fast och mobil telefoni, betalningslösningar för Internethandel samt smart card-läsare till elektroniska bankaffärer. Todos har erfarenhet av att utveckla kostnadseffektiva smart card-baserade säkerhetslösningar för volymmarknader.

Utvecklingen sker genom egen kompetens och ett nära samarbete med konsumenter och strategiska partners.

Omsättning cirka 75 Mkr
VD Maw-Tsong Lin

www.todos.se

Direktägda bolag

UNFORS HOLDING Unfors Instruments utvecklar mätsystem för joniserad strålning. Huvudprodukten är mätare av röntgenstrålning.

Den senast utvecklade produkten, Unfors Alert, som är redo för lansering under 2008, mäter personlig strålning, både ackumulerad och momentan strålning, vilket i dagsläget existerande mätare inte gör. Mätaren är särskilt lämpad för all personal som exponeras för farlig strålning.

Företaget startade 1994 i Billdal utanför Göteborg, och har idag cirka 70 anställda.

Omsättning cirka 90 Mkr
VD Carsten Browall

www.unfors.se

UNITED LOGISTICS TSGS är ett tjänsteföretag som verkar inom Supply/Demand Chain services. Bolaget har kontor i Stockholm, Norrtälje, Helsingborg, Malmö, New York, Shanghai, Helsingfors samt i Lausanne. United Logistics verksamhet är organiserad i tre affärsområden: Establish, som erbjuder strategiska logistikkonsulttjänster; United Solutions, som erbjuder Supply Chain-relaterade IT-lösningar samt United Operations som erbjuder operativa och outsourcade logistiktjänster. Samtliga tjänster samlas i ett helhetserbjudande till marknaden, Demand Chain Control Center (DCC), där kunden kan få hjälp med hela kedjan från strategisk design av logistiklösningar via processutvecklings- och IT-stöd till drift.

Omsättning cirka 350 Mkr
VD Anders Tormod

www.unitedlog.com

XELERATED HOLDING är en global leverantör av nätverksprocessorer. Bolaget utvecklar programmerbara nätverksprocessorer som klarar mycket höga datahastigheter och som är anpassade till nya tjänster som delvis transporteras i tele- och internetnäten idag men som framförallt förväntas transporteras där i framtiden – drivet av efterfrågan från slutkunderna. Företaget startade i augusti 2000 och huvudkontoret ligger i Stockholm. Kontor finns förutom i Sverige även i USA, Israel och Kina. Företaget har 60 anställda varav 45 arbetar i Sverige.

Omsättning cirka 20 Mkr
VD Thomas Axelsson

www.xelerated.com

XERATECH HOLDING är ett högteknologiskt svenskt IT-företag som erbjuder ett komplett koncept för dokumentlösningar samt informations- och transaktionslösningar kopplade till dokument. Xeratech är ett samlingsnamn när det gäller att ta ett helhetsansvar för att förenkla och minimera behandlingen av ett företags informationsflöde. Det gäller såväl den fysiska och digitala hanteringen av dokument som effektivisering av maskinparken. Xeratech har sitt säte i Karlstad och har kontor ibland annat i Göteborg, Stockholm, Linköping, Warsawa samt Moskva.

Omsättning cirka 80 Mkr
VD Stefan Nilsson

www.xeratech.se

ZTORM erbjuder en fullservicelösning för digital distribution av program, film, spel etcetera. Erbjudandet vänder sig till både återförsäljare och produktägare. Tjänsten innehåller marknadsföring, försäljning, betalning och direktleverans via Internet. Marknaden för bolagets tjänster drivs för närvarande av bland annat ett kraftigt ökande antal slutkunder, lanseringen av Digital-TV samt försöken att komma tillrätta med den illegala nätdistributionen.

Omsättning cirka 1 Mkr
VD Peter Svanfeldt

www.ztorm.se

AP Partnerinvesteringars portfölj

DIREKTÄGDA BOLAG	Andel %	Verksamhet
Atlas Design*	23,0	Design, produktion och försäljning av accessoarer
Aumar	70,0	Utvecklar bolag i tidig fas, förvaltar Advoco Software, General Wireless Scandinavia, Group Systems, Ludesi, Replisaurus, Secode, Time Care och Xlent
Berazy Mobile Entertainment/mBiljett*	55,0	Plattform för mobila biljetter, (mBiljett) och försäljning av multimediainnehåll för mobila plattformar, (Berazy)
C.N.S. Systems	10,8	Utvecklar och säljer produkter för kommunikation, navigation och bevakning inom sjö- och luftfart
Energy Potential	14,0	Analyserar innovationer och stödjer uppstart av nya företag inom förnybar elproduktion
Enmesh	36,0	Utveckling av mjukvara för realtidssimulering
Götaverken Miljö	100,0	Rökgasrening och energiåtervinning
Kanal Lokal i Gbg	9,9	En lokal TV-kanal som sänder via det digitala marknätet
KVD Kvarndammen Bilauktioner	60,0	Försäljning och värdering av fordon och maskiner via internetbaserade onlineauktioner
Lokalmedia Nu i Sverige Holding	43,0	Produktion och distribution av reklamfinansierade lokala gratistidningar
Next Generation Broadcasting NGB	49,0	Managementbolag som organiserar nationella digitaliseringar av tv-mediet i framförallt utvecklingsländer
Nordia Innovation	12,9	Lösningar för automatisering av korskopplingar i sista ledet mellan användare och operatör i det fasta kopparbaserade telenätet
Prosilient Technologies	34,7	Leverantör av övervakningssystem för nätverk
Red Pill	29,1	Leverantör av tjänster kring öppen programvara som används i affärs- och verksamhetskritiska miljöer
Repairshop Sweden*	49,0	Kedja inom service och reparationer av cyklar, mopeder och fitness
Seabased	2,9	Utvecklingsföretag inom vågkraft för elproduktion
Solibro	45,6	Utveckling och tillverkning av solceller för elproduktion
Sportmanship Invest	49,0	Säljer, marknadsför och distribuerar ledande varumärken (egenägda och licensierade)
STT Care System	83,1	Erbjuder trygghets- och omsorgssystem till äldreomsorgen
Synergica Group	40,0	Utvecklar och säljer samarbetsverktyg för projekt, dokumenthantering och beslutsstöd
TDS Todos Data System	90,8	Levererar tekniska säkerhetslösningar för fjärridentifiering, främst till banker
Unfors Holding	59,8	Utvecklar och säljer mätsystem för joniserad strålning
United Logistics TSGS	52,6	Partner till företag som har behov av att utreda och utveckla sina logistikprocesser
Xelerated Sweden Holding	57,0	Utvecklar och säljer nätverksswitchar för metronät
Xeratech Holding*	35,0	Styrning, lagring, överföring och utskrift av digitala dokument
Ztorm	65,8	Fullserviceleverantör av tjänster och produkter inom digital distribution

*Innehav som tillkommit 2008.

AP Konvertibeln

Det under 2007 nybildade affärsområdet AP Konvertibeln ansvarar för en av Sjätte AP-fonden utformad finansiell produkt – AP-konvertibeln™ – vilken erbjuder långsiktig finansiering av företagsförvärv och för företag i generationsväxling.

Vid sidan av traditionellt ägarkapital erbjuder Sjätte AP-fonden den svenska marknaden en möjlighet till långfristig finansiering vid företagsförvärv – AP-konvertibeln™. Syftet med AP-konvertibeln™ är att göra det möjligt för blivande företagsägare att skapa en mer långsiktig finansiering, och därmed underlätta generationsväxlingen av företag i Sverige.

AP-konvertibeln™ är konstruerad som ett konvertibelt skuldebrev med konverteringsrätt till aktierna i företaget som säkerhet. AP-konvertibeln™ är en av de längsta finansieringsformerna på den svenska finansmarknaden idag för medelstora företagsförvärv.

Nytt affärsområde 2007

AP-konvertibeln™ har mött ett stort intresse och detta, i kombination med att produkten överensstämmer väl med Sjätte AP-fondens uppdrag, har gjort att ett nytt affärsområde, AP Konvertibeln, har bildats med uppdrag att hantera samtliga investeringar i AP-konvertibeln™. Under 2007 har AP-konvertibeln™ utvecklats väl avseende volymer och resultat.

Resultat

Engagemangen uppgick vid utgången av 2007 till cirka 180 miljoner kronor. Resultatet före kostnader blev 5 miljoner kronor vilket motsvarar en avkastning på 9,4 procent. Under året har en investering förtidsinlösts samtidigt som nya affärer genomförts. Portföljen befinner sig i ett uppbyggnadsskede och resultatet förväntas utvecklas väl i takt med en positiv volymutveckling.

Utsikter 2008

Fördelarna med AP-konvertibeln™ har spridit sig bland aktörer på marknaden, särskilt som ett komplement till traditionell bankfinansiering. Rådande kreditoro stärker AP-konvertibelns ställning då dess karaktär är att likna vid eget kapital. Antalet förfrågningar har ökat och AP Konvertibeln arbetar för närvarande med ett flertal potentiella affärer.

Möjligheter med AP-konvertibeln™

Under 2006 och 2007 har Sjätte AP-fonden genomfört flera affärer med AP-konvertibeln™ som ett komplement till eget kapital och bankfinansiering. Förvärvsfinansiering av Gnosjögruppen och Bruske Måleri är två av dessa.

Gnosjögruppen – en management buyout

Gnosjögruppen är en internationell verkstadskoncern som i nära samarbete med kunden konstruerar och tillverkar produkter som i huvudsak är baserade på pressad plåt. Koncernen sysselsätter cirka 700 personer i Sverige, Tyskland, Slovakien och Hongkong. Omsättningen uppgår till drygt en miljard kronor.

Kunder är främst europeisk fordons- och verkstadsindustri med höga krav på kvalitetssäkrad produktion. Koncernen har en egen produktlinje som utvecklar, producerar och marknadsför låssystem till bilbarnstolar.

Bolaget var tidigare dotterbolag till den börsnoterade, holländska industrikoncernen Kendrion under namnet Kendrion Automotive Metals, KAM. Under 2007 inledde Kendrion en försäljningsprocess av KAM i syfte att renodla sin egen verksamhet. I samband med detta tog företagets ledning kontakt med Sjätte AP-fonden för att diskutera möjligheterna att finansiera en management buyout.

Efter diskussioner och en genomförd due-diligence-process kunde företagets ledning genomföra förvärvet i slutet av 2007, med finansiering från eget kapital, bank och AP-konvertibeln™. I samband med affären

återtog bolaget sitt gamla företagsnamn, Gnosjögruppen, för att betona företagets lokala förankring.

Bruske Måleri – ett generationsskifte

Bruske Måleri AB är ett av Sveriges äldsta måleriföretag, verksamt i stockholmsregionen med bas på Lidingö. Bolaget hade varit i familjen Bruskes ägo sedan starten 1936.

Under våren 2006 beslutade sig företagets ägare, Esbjörn Bruske, för att sälja bolaget. Kenneth Ekebom, VD för Bruske Måleri och verksam inom bolaget sedan slutet av 1970-talet i en rad olika befattningar, förklarade sig vara intresserad av att förvärva bolaget. För att få ett finansiellt hållbart affärsupplägg behövdes de traditionella finansieringsformerna som eget kapital och banklån kompletteras med ytterligare finansiering. Sjätte AP-fonden kontaktades och en finansiell genomgång visade att företaget hade stabila kassaflöden, god lönsamhetshistorik och möjlighet till en långsiktig ny ägare, några av de kriterier som krävs för ett finansiellt upplägg med en AP-konvertibel™. I juni 2006 genomfördes affären och sedan förvärvet har lönsamheten utvecklats mycket positivt, vilket bidragit till att företagets finansiella situation förstärkts ytterligare och att ett mindre tilläggsförvärv kunnat genomföras.

I vilka situationer och för vilka företag är AP-konvertibeln™ lämplig?

- Företag vars nya ägare inte har för avsikt att inom överskådlig tid sälja sitt företag.
- Mogna företag med stabil omsättning, lönsamhet och positiva kassaflöden.
- Företag som omsätter över 50 miljoner kronor.
- Finansiering vid köp av företag, bland annat vid en generationsväxling.
- Finansiering vid management buyout.
- Utköp av delägare i företag.
- För företag som ser positivt på att komplettera styrelsen med professionell kompetens från Sjätte AP-fondens nätverk.

Andel av Sjätte AP-fondens fondkapital

AP Life Science

Många av AP Life Science portföljbolag är mogna för att antingen börsintroduceras eller säljas till industriella köpare, vilket förväntas bidra positivt till resultatet under de närmaste åren.

AP Life Science investerar direkt i bolag och i private equity-fonder inom läkemedel, bioteknik och medicinteknik med fokus på Skandinavien. Investeringarna är långsiktiga, vanligen åtta till tio år, och nytt utfäst kapital i fonder och bolag balanseras mot kassaflödet från avyttringar.

Konsolideringen fortsätter

Även om de stora globala läkemedelsbolagen fortfarande är lönsamma och har gott om kapital begränsar svaga framtida produktportföljer och bolagens storlek den långsiktiga organiska tillväxten. Det räcker inte att bolagen tar fram produkter ur egen forskning och utveckling för att nå tillräcklig tillväxt, utan de måste i ännu större utsträckning än tidigare fokusera på att förvärva andra verksamheter och projekt i sektorn. Konsolideringen kommer därför troligen att fortsätta under de närmaste åren.

Hög aktivitet på marknaden

Den starka aktiemarknaden under första halvan av året tillsammans med många fusioner och uppköp inom sektorn innebar möjligheter till bra affärer för de nordiska life science-fonderna. Även om ett flertal börsnoteringar, förvärv och fusioner genomfördes under våren och sommaren är fortfarande en stor andel av de svenska fondernas portföljbolag inte fullt mogna för att avyttras. Det har tagit lång tid att utveckla bolagen, vilket orsakar svårigheter i de fonder som ska stängas tio år efter start.

Händelser under året

- SLS Ventures portföljbolag Biolipox avyttrades under året till Orexo.
- Per Carendi utsågs till ny VD för SLS Venture den 1 oktober 2007.
- SLS Ventures portföljbolag Aerocrine noterades på Stockholmsbörsen i juni.
- Aerocrine tilldelades SwedenBio* Award 2007, för sin banbrytande forskning inom astmadiagnostik.
- SLS Ventures portföljbolag Exiqon noterades på Köpenhamnsbörsen i maj.
- BioInvent tecknade ett omfattande forsknings- och marknadsföringsavtal med Genentech i början av 2007.
- SLS III restes med 400 miljoner kronor i utfäst kapital.

* SwedenBIO är branschorganisationen för svensk life science och representerar närmare 150 företag.

Andel av Sjätte AP-fondens fondkapital

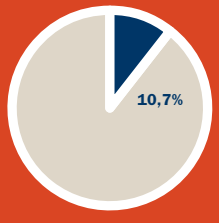

Antingen måste portföljbolagen delas ut till fondens ägare eller en aktiv utförsäljning ske – med risk att hela eller delar av vinsten uteblir.

Fokus på SLS Venture

Tillsammans med managementteamen fortsatte arbetet med att höja värdena i portföljbolagen och att öka fokus på avyttringsprocessen. Många av portföljbolagen förvärvades i slutet av 1990-talet och börjar nu bli mogna för att antingen börsintroduceras eller säljas till industriella köpare. Det gäller bland annat portföljbolagen i Scandinavian Life Science (SLS) Ventures fonder. Sjätte AP-fonden är SLS Ventures största investerare och innehavet motsvarar ungefär hälften av det investerade kapitalet inom AP Life Science. Utfallet från avyttringarna kommer att ha stor betydelse för resultatet inom AP Life Science de kommande åren. Under 2007 börsnoterades två av SLS Ventures portföljbolag, Exiqon och Aerocrine. Dessutom såldes portföljbolaget Biolipox till det börsnoterade medicinteknikbolaget Orexo. Avyttringen gjordes via en apportemission till Biolipox ägare som efter affären äger 39 procent av aktierna i Orexo.

För närvarande har AP Life Science inte för avsikt att utöka antalet managementteam eller fonder, däremot undersöks möjligheten att öka antalet direktinvesteringar. AP Life Science deltar också i diskussioner som kan leda till en koncentration av life science-sektorn i Skandinavien.

Carina Langeland, Sjätte AP-fonden

Kommentar till resultatet

Marknadsvärdet på portföljen uppgick vid årsskiftet till 2 100 miljoner kronor. Resultatet före kostnader blev 192 miljoner kronor vilket motsvarar en avkastning på 10,5 procent. Trots de goda marknadsförutsättningarna blev antalet avyttringar av portföljbolag något lägre än planerat. Detta, tillsammans med att värdet på ett mindre antal portföljbolag skrevs ner, belastade det förväntade utfallet negativt.

Utsikter

Många portföljbolag i AP Life Science är på väg att avyttras, vilket förväntas ge AP Life Science en god avkastning under de närmaste tre åren.

AP Life Science innehav i korthet

En private equity-fonds managementteam har ansvaret för hela processen, från investering till avyttring av ett portföljbolag. Managementteamets sammansättning, erfarenhet och kompetens är därför avgörande för framgång i varje private equity-fond.

Nedan följer en kort presentation av ett urval av de managementteam som Sjätte AP-fonden valt att samverka med, samt de fonder Sjätte AP-fonden investerat i.

Managementteam

GZ GROUP
www.gzgroup.se

Investeringsfas	Venture
Branschpreferens	Life science
Investeringsregion	Norden
Förvaltat kapital	1 500 Mkr
VD	Lars Gatenbeck

KI MANAGEMENT
www.karolinskafund.com

Investeringsfas	Venture
Branschpreferens	Läkemedel, bio- och medicinteknik
Investeringsregion	Norden
Förvaltat kapital	600 Mkr
VD	Kjell Simonsson

ODLANDER, FREDRIKSON & CO
www.healthcap.se

Investeringsfas	Venture
Branschpreferens	Bio- och medicinteknik
Investeringsregion	Globalt
Förvaltat kapital	7 500 Mkr
VD	Björn Odlander

SCANDINAVIAN LIFE SCIENCE VENTURE
www.slsventure.com

Investeringsfas	Venture
Branschpreferens	Läkemedel, bio- och medicinteknik
Investeringsregion	Norden
Förvaltat kapital	2 700 Mkr
VD	Per Carendi

AP Life Science portfölj

FONDER	Operativ andel %	Förvaltas av	Årgång	Utfäst kapital, Mkr
Carnegie Global Healthcare Fund	7,9	Carnegie fonder, se AP Fondinvesteringar	E/T	26
H&B IIS Sweden	15,8	GZ Group	1999	142
HealthCap	12,1	Odlander, Fredrikson & Co	1997	31
HealthCap 1999	10,0	Odlander, Fredrikson & Co	2000	200
HealthCap Annex Fund I-II	38,9	Odlander, Fredrikson & Co	2003	100
HealthCap CoInvest	24,4	Odlander, Fredrikson & Co	1997	100
HealthCap III Sidefund	22,7	Odlander, Fredrikson & Co	2004	50
Innoventus Life Science I	32,7	Scandinavian Life Science Venture	2001	100
Karolinska Investment Fund	24,0	KI Management	2000	144
Medicon Valley Capital	43,3	Scandinavian Life Science Venture	2000	243
Medicon Valley Capital Two	65,7	Scandinavian Life Science Venture	2002	197
Scandinavian Life Science Venture	98,5	Scandinavian Life Science Venture	2002	944
Scandinavian Life Science Venture Two	70,4	Scandinavian Life Science Venture	2002	500
Scandinavian Life Science Venture Three	99,0	Scandinavian Life Science Venture	2007	198
Swedestart Life Science	16,3	CapMan, se AP Fondinvesteringar	2001	75

DIREKTÄGDA BOLAG	Andel %	Verksamhet
Bioinvent International	2,3	Utvecklar nya proteinbaserade läkemedel
Innoventus Project	49,0	Investerar i life scienceprojekt, huvudsakligen tidiga bioteknikprojekt
Karo Bio	2,4	Utvecklar vävnadsselektiva läkemedelssubstanser

AP Fondinvesteringar

AP Fondinvesteringars avkastning uppgick till drygt 14 procent under 2007. Resultatet kommer huvudsakligen från de onoterade portföljerna – Buyout och Venture Capital – som tillsammans avkastat drygt 33 procent.

AP Fondinvesteringar investerar i fonder och investmentbolag med inriktning mot dels onoterade företag i faserna uppstart, expansion och moget, dels noterade små och medelstora företag. Affärsområdet är indelat i tre portföljer – Venture Capital, Buyout och Noterade Småbolag.

AP Fondinvesteringar bygger långsiktiga relationer med erfarna och skickliga managementteam som bedöms kunna leverera långsiktigt god avkastning. AP Fondinvesteringar är selektiv vid val av managementteam och strävar efter en fokuserad portfölj. AP Fondinvesteringar genomför även parallellinvesteringar med fonderna.

Resultat

Marknadsvärdet på portföljen uppgick vid årsskiftet till 6 750 miljoner kronor. Resultatet före kostnader blev 1 224 miljoner kronor vilket motsvarar en avkastning på 14,1 procent.

Det positiva resultatet kommer huvudsakligen från de onoterade portföljerna Buyout och Venture Capital som tillsammans har gett en avkastning om drygt 33 procent. Portföljen Noterade Småbolag levererade en avkastning om 1,9 procent, vilket får betraktas som acceptabelt beaktat att småbolagssektorn på Stockholmsbörsen slutade på minus för helåret.

Kapitalutfästelser under året

- 15 miljoner euro utfästes till Intera Fund I, en ny buyout-fond på den finska marknaden.
- 60 miljoner euro utfästes till buyout-fonden Accent Equity 2008.
- 20 miljoner euro utfästes till fonden EQT Expansion Capital II.
- 65 miljoner euro utfästes till buyout-fonden Nordic Capital VII.
- 300 miljoner kronor utfästes till Creandum II, som investerar i tidig fas.
- 45 miljoner euro utfästes till CapMan Technology 2007.
- 25 miljoner euro utfästes till Scope Growth II.
- 400 miljoner kronor investerades i SEB MicroCap Fund.

Andel av Sjätte AP-fondens fondkapital

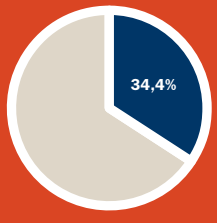

Utsikter

AP Fondinvesteringar ska fortsätta att utveckla portföljen genom långsiktiga satsningar på fonder och investmentbolag med managementteam som bedöms kunna generera god avkastning.

Beaktat dels de signaler som finns om en begynnande konjunkturavmattning dels en volatil aktiemarknad är bedömningen att aktiviteten i den underliggande portföljen, kan komma att minska. Osäkerheten på de finansiella marknaderna gör att det sannolikt kommer att ta längre tid att synliggöra värden i portföljen. Under de senaste åren har ett stort antal portföljbolag avyttrats med mycket goda resultat. Det är färre bolag som är aktuella för avyttring under 2008, vilket medför att resultatet för de onoterade portföljerna förväntas bli lägre än 2007. Sammantaget är dock bedömningen att den befintliga portföljen är stabil och långsiktigt kommer att ge god avkastning.

Buyout

I portföljen Buyout genomförs investeringar i private equity-fonder som investerar i portföljbolag i sen expansion och mogen fas. Inom Buyout-portföljen genomförs även parallell-investeringar med fonderna.

Tillgången på kapital för nordiska buyout-fonder som uppvisar god avkastningshistorik var fortsatt mycket god. En stor del av kapitalet som utfästs till den svenska buyout-sektorn kommer från utomnordiska investerare.

Aktiviteten inom buyout-marknaden var hög under året både vad gäller nya investeringar och avyttringar. Kreditoron tillsammans med en volatil aktiemarknad ledde dock till ett mer avvaktande klimat under senare delen av 2007.

Under året har Buyout-portföljen utökats med ett nytt managementteam, Intera, som investerar i små och medelstora huvudsakligen finska företag med tillväxt- och utvecklingspotential. Under året har även kapital utfästs till fonderna Accent Equity 2008, EQT Expansion Capital II samt Nordic Capital VII.

Vid årsskiftet bestod portföljen av 23 fonder förvaltade av åtta olika managementteam. Totalt antal underliggande portföljbolag var cirka 80.

Marknadsvärdet på portföljen uppgick vid årsskiftet till 2 893 miljoner kronor. Resultatet före kostnader blev 871 miljoner kronor vilket motsvarar en avkastning på 33,1 procent.

Det starka resultatet inom Buyout berodde på framgångsrika avyttringar av portföljbolag samt på en positiv värdeutveckling i kvarvarande portfölj.

Venture Capital

I portföljen Venture Capital genomförs investeringar i private equity-fonder som investerar i portföljbolag i uppstarts- och expansionsfas. Venture Capital investerar inte i fonder med inriktning mot life science eller så kallade såddinvesteringar. Inom Venture Capital-portföljen genomförs även parallell-investeringar med fonderna.

Den nordiska marknaden för venture capital-investeringar har mognat och managementteamen börjar bli mer erfarna. Marknaden påverkas emellertid fortfarande av den i många fall svaga avkastningen som fonder etablerade vid millennieskiftet uppvisar. I takt med att venture capital-fonderna avyttrar portföljbolag med god avkastning ökar intresset från investerare att utfästa kapital till segmentet. Flera nordiska venture capital-fonder har under året varit framgångsrika i sin kapitalanskaffning, där största delen av kapitalet har kommit från nordiska investerare.

Året har präglats av fortsatt utveckling av befintlig portfölj samt av nya kapitalutfästelser. I början av 2007 utfästes 300 miljoner kronor till Creandum II, som investerar i teknologiföretag i tidig fas. Sjätte AP-fonden är huvudinvesterare och

initiativtagare till Creandum. En parallellinvestering med Creandum genomfördes i portföljbolaget Norstel som utvecklar och tillverkar kiselkarbid som möjliggör energibesparingar för bland annat hybridbilar och basstationer för mobilnät.

Under året har portföljen utökats med ett managementteam genom investeringen i fonden Scope Growth II som investerar i tillväxtföretag. Kapital har vidare utfästs till expansionsfonden CapMan Technology 2007.

Investeringar i venture capital-segmentet tar lång tid att utveckla och kräver betydande insatser i form av kapital och ägarkompetens. Det är därför viktigt att vara en långsiktig och uthållig investerare för att kunna skapa god avkastning. Efter några år med negativt resultat i portföljen har trenden vänt och bedömningen är att det finns förutsättningar för en långsiktigt positiv värdeutveckling. Portföljen består idag av 18 fonder som förvaltas av sju managementteam. Totalt innehåller portföljen cirka 100 portföljbolag.

Marknadsvärdet på portföljen uppgick vid årsskiftet till 850 miljoner kronor. Resultatet före kostnader blev 250 miljoner kronor vilket motsvarar en avkastning på 34,4 procent. Årets positiva resultat berodde huvudsakligen på avyttringar av portföljbolag såsom Spotfire, Mobeon, Drutt och Moventas.

Noterade Småbolag

Portföljen Noterade Småbolag investerar i små och medelstora bolag, främst genom olika externa förvaltare. Investeringar görs huvudsakligen i aktiefonder med en utpräglat aktiv förvaltning samt i investmentbolag, som tar ett aktivt ägaransvar i sina portföljbolag.

Under 2007 har renodlingen av portföljen, som tidigare benämndes Mixed Equity, mot investeringar i små och medelstora bolag fullföljts. Andelen investeringar i små bolag har ökat genom att investeringen om 600 miljoner kronor i Lannebo MicroCap fullföljts och att en investering om 400 miljoner kronor genomförts i SEB MicroCap. Microcap-fonderna tar ett aktivt ägaransvar i företagen och inriktar sig på svenska och nordiska noterade småbolag med en indexvikt understigande 0,1 procent. Investerarna i microcap-fonderna binder sitt kapital över ett antal år, vilket möjliggör för förvaltarna att vara långsiktiga i engagemangen i portföljbolagen. Under året har även investeringen i det noterade private equity-bolaget Ratos utökats. Försäljning har skett av ett antal fonder och investmentbolag vars huvudsakliga investeringsfokus varit på större bolag.

Marknadsvärdet på portföljen uppgick vid årsskiftet till 3 007 miljoner kronor. Resultatet före kostnader blev 103 miljoner kronor, vilket motsvarar en avkastning om 1,9 procent.

Under andra halvåret 2007 utvecklades aktiemarknaden mycket svagt och helåret slutade på minus för småbolagssektorn på Stockholmsbörsen. Detta berodde huvudsakligen på den bolånerelaterade krisen i USA, som befarades leda till en betydande konjunkturavmattning. Mot bakgrund av denna utveckling får resultatet för portföljen Noterade Småbolag betraktas som acceptabelt.

AP Fondinvesteringars innehav i korthet

Managementteamet för en fond eller ett investmentbolag har ansvaret för hela investeringsprocessen inkluderande utvärdering, investering, utveckling och avyttring av portföljbolag. Managementteamets sammansättning, erfarenhet och kompetens är därför avgörande för fondens eller investmentbolagets utveckling. Nedan följer en kort presentation av ett urval av de managementteam som Sjätte AP-fonden valt att samverka med.

ACCENT EQUITY www.accentequity.se

Investeringsfas	Buyout
Branschpreferens	Ingen
Förvaltat kapital	5 900 Mkr
VD	Jan Ohlsson

AMPLICO www.amplico.se

Investeringsfas	Buyout
Branschpreferens	Ingen
Förvaltat kapital	400 Mkr
VD	Peter Björnram

BRAINHEART CAPITAL www.brainheart.com

Investeringsfas	Venture
Branschpreferens	Trådlösa teknologier
Förvaltat kapital	1 500 Mkr
VD	Ulf Jonströmer

CAPMAN www.capman.com

Investeringsfas	Venture och buyout
Branschpreferens	Teknologi, life science och buyout
Förvaltat kapital	36 000 Mkr
VD	Heikki Westerlund

CARNEGIE FONDER www.carnegie.se

Investeringsfas	Noterat
Branschpreferens	Ingen
Förvaltat kapital	62 000 Mkr
VD	Håkan Telander

CREANDUM www.creandum.com

Investeringsfas	Venture
Branschpreferens	Innovationer med högt teknikinnehåll och global konkurrenskraft
Förvaltat kapital	1 050 Mkr
VD	Staffan Helgesson

EQT www.eqt.se

Investeringsfas	Buyout
Branschpreferens	Ingen
Förvaltat kapital	105 000 Mkr
VD	Conni Jonsson

INTERA www.interapartners.fi

Investeringsfas	Buyout
Branschpreferens	Ingen
Förvaltat kapital	1 200 Mkr
VD	Tuomas Lang

INNOVATIONSKAPITAL www.innkap.se

Investeringsfas	Venture
Branschpreferens	ICT och life science
Förvaltat kapital	3 000 Mkr
VD	Staffan Ingeborn

LANNEBO FONDER www.lannebofonder.se

Investeringsfas	Noterat
Branschpreferens	Ingen
Förvaltat kapital	11 000 Mkr
VD	Göran Espelund

NORDIC CAPITAL www.nordiccapital.com

Investeringsfas	Buyout
Branschpreferens	Ingen
Förvaltat kapital	30 000 Mkr
VD	Morgan Olsson

PROVIDER VENTURE PARTNERS www.providerventure.com

Investeringsfas	Venture
Branschpreferens	IT och teknik
Förvaltat kapital	3 000 Mkr
VD	Jonas Nygren

RATOS www.ratos.se

Investeringsfas	Buyout
Branschpreferens	Ingen
Förvaltat kapital	11 600 Mkr*
VD	Arne Karlsson

SCOPE www.scope.se

Investeringsfas	Venture
Branschpreferens	Tillväxt
Förvaltat kapital	1 100 Mkr
VD	Anders Rundgren

SEB WEALTH MANAGEMENT www.seb.se

Investeringsfas	Noterat
Branschpreferens	Ingen
Förvaltat kapital	476 000 Mkr
VD	Fredrik Boheman

VALEDO www.valedopartners.com

Investeringsfas	Buyout
Branschpreferens	Ingen
Förvaltat kapital	1 000 Mkr
Grundare	Nils Forsberg, Per Forsberg

VISION CAPITAL www.visioncap.com

Investeringsfas	Venture
Branschfokus	IT och teknik
Förvaltat kapital	1 200 Mkr
VD	Dag Syrrist

*Avser eget kapital.

AP Fondinvesteringars portfölj

FONDER	Operativ andel %	Förvaltas av	Årgång	Utfäst kapital, Mkr
Buyout				
Accent Equity 2003	20,0	Accent Equity	2003	472
Accent Equity 2008	15,8	Accent Equity	2007	566
Amplico I	93,8	Amplico	1999	150
Amplico Kapital	90,0	Amplico	2006	360
Baltic Rim Fund	22,8	Euroventures	1997	82
CapMan Buyout VIII	18,2	CapMan	2005	755
EQT Expansion Capital II	4,2	EQT	2007	189
EQT II - grundfond	3,5	EQT	1998	200
EQT II - tilläggsfond	21,9	EQT	2002	100
EQT III	3,4	EQT	2001	632
EQT IV	2,0	EQT	2004	472
EQT Opportunity	10,8	EQT	2006	377
EQT V	2,4	EQT	2006	944
Industrial Development & Investment Equity	14,7	Industrial Development & Investment Equity	1997	150
Intera Fund I	12,0	Intera Equity Partners	2007	142
Nordic Capital III	9,4	Nordic Capital	1998	300
Nordic Capital IV	7,1	Nordic Capital	2000	500
Nordic Capital V	3,3	Nordic Capital	2003	471
Nordic Capital VI	3,4	Nordic Capital	2006	613
Nordic Capital VII	*	Nordic Capital	2008	613
Nordico II	37,1	Accent Equity	2000	124
Nordico III	99,3	Accent Equity	2002	543
NPE II - Nordic Secondaries	100,0	Nordea Private Equity	2005	250
Valedo Partners Fund I	25,0	Valedo	2006	250
Venture Capital				
BrainHeart Capital	39,2	BrainHeart Capital	2001	507
BrainHeart Capital ANX	53,6	BrainHeart Capital	2005	90
CapMan VII	21,3	Capman	2002	610
CapMan Technology Fund 2007	31,6	Capman	2007	425
Creandum	49,3	Creandum	2003	148
Creandum II	40,5	Creandum	2007	300
InnKap 2 Co Investment Scheme	5,4	InnovationsKapital	2003	2
InnKap 2 Partners	5,4	InnovationsKapital	1999	19
InnKap 2 Additional Investment Pool	8,4	InnovationsKapital	2007	4
InnovationsKapital Fond I	28,6	InnovationsKapital	1997	50
InnovationsKapital Fond I - tilläggsfond I	40,0	InnovationsKapital	2000	10
InnovationsKapital Fond I - tilläggsfond II	40,0	InnovationsKapital	2002	12
IT Provider Century Fund	32,5	Provider Venture Partners	2001	163
IT Provider Century Annex Fund	49,2	Provider Venture Partners	2007	25
IT Provider Fund IV	25,2	Provider Venture Partners	2003	300
Nth Power Technologies	7,9	NthPower	1997	32
Scope Growth II	23,8	Scope	2007	236
Slottsbacken Fund Two	37,5	Slottsbacken Fund II 2003	2000	133
Swedestart II	21,1	CapMan	1998	50
Swedestart Tech	20,6	CapMan	2000	150
V2 Co-investment Alfa	50,0	ITACT	2002	18
V2 Fund	18,0	ITACT	2000	50
Vision Capital III	16,0	Vision Capital	2001	64
Vision Extension	6,1	Vision Capital	1999	43

Noterade Småbolag		Marknads-värde, Mkr
Carnegie Småbolag	Carnegie Fonder	266
Lannebo MicroCap	Lannebo Fonder	602
Lannebo Småbolag	Lannebo Fonder	649
Ratos	Ratos	597
SEB Sverige Småbolag Chans Risk	SEB Wealth Management	493
SEB MicroCap	SEB Wealth Management	400

PARALLELLINVESTERINGAR	Andel %	Verksamhet
Mobeon	30,5	Meddelandetjänster inom mobiltelefoni
Norstel	3,6	Tillverkning av kiselkarbid till halvledarindustrin

*Ej fastställd

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören i Sjätte AP-fonden avger härmed årsredovisning för verksamheten under räkenskapsåret 2007. Efterföljande resultat- och balansräkningar, specifikationer och bokslutskommentarer utgör en integrerad del av årsredovisningen.

Resultat och avkastning

Nettoresultatet för år 2007 uppgår till 2 432 miljoner kronor (2 064) med ett resultat före kostnader på 2 829 miljoner kronor (2 395) vilket motsvarar en avkastning på 13,1 procent (13,8) efter kostnader respektive 15,2 procent (16,1) före kostnader. Avkastningen ska jämföras med det av styrelsen uppsatta avkastningskravet för 2007 vilket uppgår till 9,0 procent. Avkastningen överträffade därmed målet med 4,1 procentenheter.

Sjätte AP-fondens nuvarande affärsmodell och investeringsstrategi infördes 2003 och den genomsnittliga årliga avkastningen under femårsperioden 2003 till 2007 uppgår till 11,1 procent. Fondkapitalet har under perioden vuxit från 11,6 miljarder kronor till 19,6 miljarder kronor.

Sjätte AP-fondens avkastningskrav är ett absolut avkastningskrav som är uppbyggt utifrån den riskfria räntan, definierat som reporäntan, plus en riskpremie. Reporäntan har i genomsnitt uppgått till 3,5 procent under år 2007 och riskpremien i portföljen till 5,5 procent vilket totalt ger det absoluta avkastningskravet på 9,0 procent.

Sjätte AP-fondens resultat utgörs av realiserade och orealiserade värdeförändringar i Sjätte AP-fondens tillgångar samt avkastning i form av räntor och utdelningar. Det realiserade resultatet består av skillnaden mellan försäljningsintäkt och bokfört värde vid avyttringen av innehav samt av eventuella nedskrivningar av anskaffningsvärden. Kostnaderna utgörs av externa och interna förvaltningskostnader hänförliga till investeringsverksamheten samt Sjätte AP-fondens gemensamma kostnader.

De totala förvaltningskostnaderna för Sjätte AP-fonden uppgick under 2007 till totalt 397 miljoner kronor (331) varav 331 miljoner kronor (263) är hänförligt till investeringsverksamheten och 66 miljoner kronor (68) avser gemensamma kostnader. De externa förvalningskostnaderna uppgick till 252 miljoner kronor (200) och utgör ersättning till externa förvaltare av Sjätte AP-fondens innehav i fonder.

Värdering

Sjätte AP-fondens placeringstillgångar värderas till verkligt värde. Noterade innehav värderas till senaste betalkurs på balansdagen men ett innehav kan, baserat på individuella bedömningar och förutsättningar, i undantagsfall värderas till ett lägre värde. Onoterade innehav värderas enligt EVCAs principer (se not 1). Det innebär att Sjätte AP-fonden redovisar både realiserat resultat och orealiserade värdeförändringar under den aktuella redovisningsperioden.

Sjätte AP-fondens utveckling 1996–2007

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Avkastningsutveckling, (%)	—	8,1	8,4	55,8	–1,3	–8,0	–30,9	10,7	8,6	8,9	13,8	13,1
Jämförelseindex												
Six Avkastningsindex 1999–2002												
Absolut avkastningskrav 2003–2007	—	—	—	67,4	–11,9	–14,2	–35,7	7,4	6,4	6,1	7,2	9,0
Fondkapital, (Mdkr)	10,5	11,3	12,2	18,8	18,4	16,7	11,6	12,8	13,9	15,1	17,2	19,6
Resultatsammanfattning, (Mkr)												
Resultat före kostnader	124	853	944	6 787	–246	–1 408	–4 805	1 493	1 450	1 567	2 395	2 829
Externa förvaltningskostnader	0	–2	–21	–37	–60	–124	–152	–187	–219	–201	–200	–252
Interna kostnader	–4	–35	–63	–78	–122	–148	–150	–153	–121	–125	–131	–145
Årets resultat	**120**	**816**	**860**	**6 672**	**–428**	**–1 680**	**–5 107**	**1 153**	**1 110**	**1 241**	**2 064**	**2 432**

Fondkapital

Fondkapitalet har sedan starten 1996 ökat med 9,2 miljarder kronor från 10,4 miljarder kronor till 19,6 miljarder kronor vid utgången av 2007, vilket motsvarar en total värdetillväxt sedan starten på 88 procent och en årlig genomsnittlig avkastning på 5,9 procent.

Sjätte AP-fonden är en så kallad stängd buffertfond vilket innebär att det inte finns några krav på att årligen betala in eller ta emot pengar för att balansera det allmänna pensionssystemets betalningsflöden. Av detta följer att vinster kan återinvesteras samt att eventuella förluster måste täckas av fondkapitalet. Sjätte AP-fondens investeringar är finansierade med eget kapital vilket ger en låg finansiell risk i portföljen och en styrka att agera långsiktigt med stor uthållighet.

Vid utgången av 2007 var 21,8 miljarder kronor (17,5) utfäst till investeringar i fonder eller bolag ägda direkt av Sjätte AP-fonden. Av det utfästa kapitalet var 5,6 miljarder kronor (4,2) ännu ej utbetalat.

Förvaltningskostnader

Sjätte AP-fondens kostnader delas upp på externa förvaltningskostnader, interna förvaltningskostnader respektive gemensamma kostnader.

Externa förvaltningskostnader avser förvaltningsavgifter, så kallad management fee, som betalas till de managementteam som förvaltar fonder och andra innehav som Sjätte AP-fonden är delägare i. Förvaltningsavgifterna täcker fondens löpande kostnader för förvaltningen och uppgår normalt till cirka 1,5–3,0 procent av det kapital som enligt respektive avtal är utfäst till fonderna. Efter utgången av fondens investeringsperiod reduceras förvaltningsavgifterna i takt med att fondens portföljbolag avyttras. I motsats till en del andra aktörer på marknaden har Sjätte AP-fonden valt att löpande kostnadsföra samtliga förvaltningskostnader.

I de interna förvaltningskostnaderna ingår personalkostnader som är relaterade till förvaltningen av Sjätte AP-fondens investeringar i fonder, direktägda bolag och Internbankens innehav samt kostnader som är direkt hänförliga till investeringsverksamheten.

I gemensamma kostnader ingår personalkostnader för VD och gemensamma specialistfunktioner samt kostnader för lokaler, konsulter, IT samt allmänna kontorsomkostnader.

Då Sjätte AP-fonden inte bedriver momspliktig verksamhet får heller inte ingående moms lyftas. Denna kostnadsförs därför löpande och ingår i Sjätte AP-fondens kostnader.

Sjätte AP-fondens styrelse

Sjätte AP-fondens styrelse består av fem ledamöter vilka årligen utses av regeringen. Under 2007 har tidigare ordförande Jan-Olle Folkesson lämnat styrelsen och tidigare vice ordförande Lennart Jeansson utsetts till ny styrelseordförande. Som ny ledamot och tillika vice ordförande har Lars Lundquist utsetts.

Styrelsen har sex ordinarie sammanträden per år och under 2007 har sex extra styrelsemöten hållits. Styrelsens arbete är fastställt i ”Arbetsordning för styrelsen i Sjätte AP-fonden” som innehåller beslutsordning samt rutiner för uppföljning och avrapportering.

Styrelsens huvudsakliga styrinstrument är Sjätte AP-fondens affärs- och verksamhetsplan, innehållande bland annat allokeringsplan och budget. Därutöver finns policies utgivna som tillsammans med affärs- och verksamhetsplanen fastställs årligen och revideras löpande vid behov. Sjätte AP-fonden har fastställt policies inom områdena finans, ägande, upphandling, miljö, arbetsmiljö, kommunikation, etik samt jämställdhet och mångfald.

Fondkapital, Mdkr

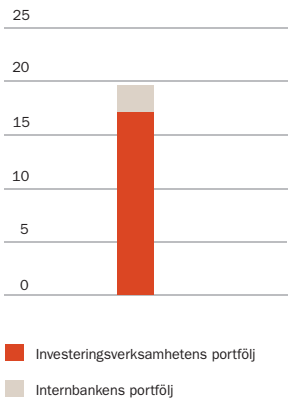

Utfäst kapital, Mdkr

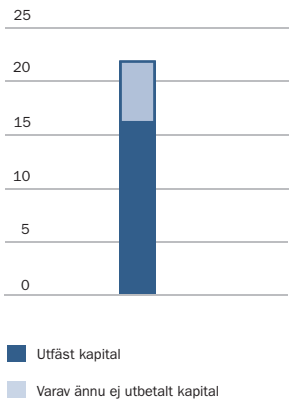

Styrelsen beslutar också i frågor som faller utanför den verkställande direktörens mandat, anställningsvillkor för den verkställande direktören, total årlig lönejustering och eventuella incitamentsprogram för Sjätte AP-fondens personal samt i andra frågor som är av väsentlig betydelse för Sjätte AP-fonden.

Styrelsen ska årligen, enligt Lagen (2000:193) om Sjätte AP-fonden, avge en egen utvärdering avseende förvaltningen av Sjätte AP-fondens fondmedel (resultat- och avkastningsuppföljning) samt en utvärdering av styrelsens eget arbete.

Organisation och medarbetare

Sjätte AP-fondens investeringsstrategi genomförs organisatoriskt via fem affärsområden (sex affärsområden från och med 2008). De medel som vid varje tillfälle inte är placerade i investeringsverksamheten förvaltas av Sjätte AP-fondens Internbank som också har till uppgift att hantera de finansiella risker som kan uppstå inom verksamheten. Som stöd till investeringsverksamheten finns administrativa funktioner som juridik, ekonomi, business control, personaladministration och IT.

Antalet anställda inom Sjätte AP-fonden uppgick vid årsskiftet till 31 (29) personer. Ytterligare personaluppgifter samt en beskrivning av Sjätte AP-fondens incitamentsprogram återfinns under not 8. För information kring Sjätte AP-fondens organisation och medarbetare hänvisas till hemsidan, www.apfond6.se.

AP Direktinvesteringar

Affärsområdets marknadsvärderade kapital uppgick till 6,5 miljarder kronor (4,3) vid utgången av 2007. Under året har 40 procent av aktierna i Volvofinans förvärvats, vilket är en del av strategin att bygga en företagsstruktur relaterad till fordonsindustrin. Samtidigt stärker det Sjätte AP-fondens bas, och beaktande av balanserad risk, med ytterligare en direktavkastande investering tillsammans med fastighetsbolaget Norrporten. Värdeutvecklingen på aktierna i Lindab, som börsnoterades i slutet av 2006, har varit fortsatt mycket god och verksamheten visar en stark organisk tillväxt. Ägarandelen i Polarica har under året ökats från 5 till 15 procent. Affärsområdets resultat före kostnader uppgår till 1 156 miljoner kronor (485).

AP Partnerinvesteringar

Förvärvstakten inom AP Partnerinvesteringar har varit fortsatt hög med tolv nya investeringar under 2007. Affärsområdets marknadsvärderade kapital uppgick till 1,5 miljarder kronor (0,5) vid utgången av året. Investeringarna är av långsiktig karaktär och flertalet befinner sig i en utvecklingsfas med goda tillväxtmöjligheter. Resultatet före kostnader för året uppgick till 198 miljoner kronor och är främst hänförligt till försäljningen av ett indirekt innehav i företaget Marratech. Köpare var det amerikanska företaget Google. Efter utgången av 2007 har ytterligare fyra investeringar genomförts.

AP Konvertibeln

AP Konvertibeln är ett nytt affärsområde från och med 2007 och hanterar Sjätte AP-fondens placeringar genom den så kallade AP-konvertibeln™. Syftet med AP-konvertibeln™, som är ett komplement till bankfinansiering, är att göra det möjligt för blivande ägare till ett företag att skapa en mer långsiktig finansierings- och amorteringsstruktur och därmed underlätta vid förändringar i ett företags ägarstruktur, till exempel vid ett generationsskifte. Den är konstruerad som ett konvertibelt skuldbrev vilket innebär att den medför en konverteringsrätt till aktierna i företaget som säkerhet. Det investerade kapitalet genom AP-konvertibeln uppgick till 178 miljoner kronor vid utgången av 2007.

AP Nätverksinvesteringar
(nytt affärsområde från och med 2008)

Inom AP Nätverksinvesteringar samlas investeringar som främst initierats via Sjätte AP-fondens Regionalt nätverk. Sjätte AP-fonden går in som aktiv ägare och investeringarna utvärderas av och genomförs tillsammans med lokala privata partners. Investeringar görs i bolag som omsätter upp till cirka 20 miljoner kronor och investering görs med belopp upp till cirka 5 miljoner kronor. Under 2007 investerade AP Nätverksinvesteringar i fyra bolag till ett sammanlagt belopp om cirka 23 miljoner kronor varefter det totalt investerade beloppet uppgår till 26 miljoner kronor vid utgången av 2007. Efter årsskiftet har ytterligare två investeringar genomförts.

AP Life Science

Inom affärsområdet genomförs långsiktiga investeringar direkt i bolag och i private equity-fonder som verkar inom läkemedel, bioteknik och medicinteknik. Även om aktiviteten på den svenska life science-marknaden varit hög under året är fortfarande en stor andel av de svenska fondernas portföljbolag inte fullt mogna för att avyttras. Bolagen inom Sjätte AP-fondens innehav i Scandinavian Life Science (SLS) Ventures fonder börjar dock bli mogna för att antingen börsintroduceras eller säljas till industriella köpare. Man kan dock konstatera att det har tagit och kommer att ta lång tid att utveckla bolag inom life science-området, vilket kan orsaka svårigheter i fonder som enligt avtal har en begränsad livslängd.

Affärsområdets marknadsvärderade kapital uppgick till 2,1 miljarder kronor (1,7) vid utgången av 2007. Resultat före kostnader för året uppgick till 192 miljoner kronor (204) och har, trots de goda marknadsförutsättningarna, belastats med nedskrivningar av värdet i ett mindre antal portföljbolag.

AP Fondinvesteringar

Affärsområdet förvaltar ett marknadsvärderat kapital på 6,8 miljarder kronor (8,5), och resultat före kostnader uppgår till 1 224 miljoner kronor (1 530). Det positiva resultatet kommer huvudsakligen från portföljerna Buyout och Venture Capital.

Aktiviteten på buyout-marknaden var fortsatt hög under året och det var en mycket god tillgång på kapital för nordiska buyout-fonder som historiskt visat en hög avkastning. Kreditoron under senare delen av året tillsammans med en volatil aktiemarknad ledde dock till ett mer avvaktande klimat både vad gäller nya investeringar och avyttringar.

Den nordiska venture capital-marknaden har mognat och managementteamen börjar bli mer erfarna. Trots detta tar det fortfarande lång tid att realisera värden i venture capital-portföljer, vilket är en trend som man kan se i hela Europa. Sjätte AP-fonden har en fortsatt försiktig värdering av sin Venture Capital-portfölj men bedömer att det finns förutsättningar för en långsiktig positiv värdeutveckling i portföljen.

Den under 2006 påbörjade renodlingen inom den tidigare Mixed Equity-portföljen, med en ökad allokering mot småbolag genom investeringar i småbolagsfonder och investmentbolag, har fortsatt under 2007. Försäljning har skett av fonder och andelar som inte har fokus på investeringar i små och medelstora företag. Inom portföljen, som under året namnändrats till Noterade Småbolag, har investeringar bland annat gjorts i Lannebo MicroCap och SEB MicroCap. Microcap-fonderna inriktar sig på investeringar i svenska och nordiska noterade småbolag och tar ett aktivt ägaransvar i företagen.

Internbanken

Inom Internbanken förvaltas det kapital som vid varje tillfälle inte investerats inom respektive affärsområde. Placeringar görs i aktier och i räntebärande tillgångar. Internbanken hanterar också de finansiella risker som kan uppstå inom verksamheten. Det förvaltade kapitalet inom Internbanken uppgår till cirka 2,5 miljarder kronor vid utgången av 2007.

Sjätte AP-fondens resultat och fondkapital per affärsområde

Mkr	Marknadsvärderat investerat kapital	Resultat	Avkastning (%)*	Utfäst kapital
AP Direktinvesteringar	6 502	1 156	21,6	5 043
AP Partnerinvesteringar	1 500	198	25,1	1 264
AP Konvertibeln	178	5	9,4	177
AP Nätverksinvesteringar	26	—	—	26
AP Life Science	2 100	192	10,5	3 185
AP Fondinvesteringar	6 750	1 224	14,1	12 103
Internbanken	2 547	71	3,8	
Centralt	19	–17		
Externa förvaltningskostnader		–252		
Interna förvaltningskostnader		–79		
Gemensamma kostnader		–66		
Totalt	**19 622**	**2 432**		**21 798**

** Före kostnader.*

Viktiga händelser efter balansdagen

Den kraftiga nedgången och volatiliteten på de finansiella marknaderna under slutet av 2007 har fortsatt under början av 2008.

Resultaträkning

Mkr	Not	2007	2006
Investeringsverksamheten			
Realiserat resultat, netto	2	986	1 736
Orealiserat resultat, netto	3	1 380	372
Aktieutdelning		238	117
Ränteintäkter/-kostnader, netto	4	214	176
Övriga finansiella intäkter och kostnader	5	11	–6
Förvaltningskostnader	6, 8	–331	–263
Summa Investeringsverksamheten		**2 498**	**2 132**
Gemensamma kostnader	7, 8		
Personalkostnader		–24	–25
Övriga gemensamma kostnader		–42	–43
Summa gemensamma kostnader		**–66**	**–68**
Årets resultat		**2 432**	**2 064**

Balansräkning

Mkr	Not	2007-12-31	2006-12-31
TILLGÅNGAR			
Placeringstillgångar			
Aktier och andelar i noterade bolag	9	5 566	6 735
Aktier och andelar i onoterade bolag	10	12 685	8 605
Övriga räntebärande värdepapper	11	1 381	1 791
Summa placeringstillgångar		**19 632**	**17 131**
Fordringar och andra tillgångar			
Övriga kortfristiga fordringar		84	19
Likvida medel		24	19
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	12	101	85
Summa fordringar och andra tillgångar		**209**	**123**
Summa tillgångar		**19 841**	**17 254**
FONDKAPITAL OCH SKULDER			
Fondkapital			
Grundkapital		10 366	10 366
Balanserat resultat		6 824	4 760
Årets resultat		2 432	2 064
Summa fondkapital		**19 622**	**17 190**
Kortfristiga skulder			
Upplupna kostnader		28	22
Övriga kortfristiga skulder	13	191	42
Summa kortfristiga skulder		**219**	**64**
Summa fondkapital och skulder		**19 841**	**17 254**
Poster inom linjen			
Ansvarsförbindelser		8	15
Åtaganden – utfäst, ännu ej utbetalat kapital		5 702	4 252

Noter

Alla siffror anges i miljoner kronor om inget annat anges

Not 1 Redovisningsprinciper

Sjätte AP-fonden följer de regler som finns i Lag (2000:193) om Sjätte AP-fonden. Denna lag trädde i kraft 1 januari 2001. Årsredovisningen har upprättats enligt god redovisningssed.

Till följd av den lag som styr Sjätte AP-fonden, ska placeringar värderas till verkligt värde i Sjätte AP-fondens redovisning.

Redovisning och värdering av onoterade värdepapper

Sjätte AP-fonden värderar samtliga innehav löpande till verkligt värde och använder EVCAs (European Private Equity & Venture Capital Association, www.evca.com) riktlinjer som utgångspunkt för värderingen. Generellt gäller att innehaven ska redovisas till verkligt värde med beaktande av försiktighet och konsekvens i värderingen. För yngre innehav innebär det att dessa ska värderas till anskaffningskostnad, om inte en ny finansieringsrunda eller delförsäljning ägt rum där en väsentlig investering gjorts av tredje part. Då bör värderingen baseras på fastlagt pris vid transaktionen. Ett annat undantag är om det bedöms att en stadigvarande och väsentlig minskning av värdet på investeringen ägt rum. I det fallet ska nedskrivning av värdet göras. Denna nedskrivning definieras som realiserat resultat.

Köp och försäljning av finansiella instrument redovisas på affärsdagen.

Konvertibla lån ingår i posten Aktier och andelar i onoterade bolag.

Premier som erlagts för positioner i onoterade derivatinstrument har balansförts. Redovisningen sker tillsammans med instrumentets underliggande tillgång.

Värdeförändringar på onoterade värdepapper, såväl realiserade som orealiserade, redovisas över resultaträkningen och ingår i årets resultat.

Det realiserade resultatet består dels av skillnaden mellan försäljningsintäkt och bokfört värde vid avyttring av innehav, dels av eventuella nedskrivningar av bokförda värden. En nedskrivning har som regel föregåtts av en nedvärdering som definieras som orealiserat resultat. Därmed kommer en omföring att ske av nedvärderingen mellan orealiserat och realiserat resultat. Denna omföring påverkar inte det totala resultatet.

Med anskaffningsvärde på fond avses alla utbetalningar som gjorts, exklusive externa förvaltningskostnader, för kvarvarande portföljbolag.

Redovisning och värdering av noterade värdepapper

De tillgångar i vilka fondmedel placerats upptas i årsredovisningen till verkligt värde.

Det verkliga värdet baseras på noterade priser vid marknadens stängning på årets sista handelsdag. Transaktioner som avser avista, options-, termins- och swapavtal redovisas vid den tidpunkt då de väsentliga riskerna och rättigheterna övergår mellan parterna, det vill säga affärsdagen. Denna princip omfattar transaktioner på penning- och obligationsmarknaden samt aktiemarknaden.

Anskaffningsvärdet på aktier och övriga värdepapper inkluderar courtage och andra direkta kostnader i samband med köpet.

Vid beräkning av realisationsvinster och -förluster har genomsnittsmetoden använts.

Räntebärande värdepapper redovisas till verkligt värde med hänsyn tagen till periodisering av över- och underkurser över värdepapprets kvarvarande löptid.

Värdering sker i första hand till senaste betalkurs under årets sista handelsdag.

Om det vid särskilda förhållanden på viss marknad bedöms att slutkursen (betalkurs) inte är representativ kan kurs vid annan tidpunkt ligga till grund för beräkning av det verkliga värdet.

Positioner i derivatinstrument värderas till verkligt värde och redovisas under samma balanspost som respektive instruments underliggande tillgångsslag.

Värdeförändringar, såväl realiserade som orealiserade, redovisas över resultaträkningen och ingår i årets resultat.

Med realisationsresultat menas skillnaden mellan försäljningsintäkt och anskaffningskostnad. Realisationsresultat avser resultat som uppkommit vid försäljning av placeringstillgångar.

Förvaltningskostnader

Externa förvaltningskostnader i fonder redovisas som en löpande kostnad över resultaträkningen, oberoende av valet av förvaltningsform, betalningssätt eller hur det legala avtalet är utformat.

Interna och externa förvaltningskostnader särredovisas i not. Prestationsbaserade ersättningar ingår ej i externa förvaltningskostnader utan reducerar realisationsresultatet för den tillgång som förvaltats.

Generella redovisningsprinciper

Koncernredovisning har ej upprättats. Aktier och andelar i dotterbolag värderas till verkligt värde.

Fordringar upptas till det belopp som de beräknas inflyta till. Inventarieanskaffningar kostnadsförs löpande.

Realiserat respektive orealiserat resultat redovisas netto i resultaträkningen. Bruttovärden anges i not.

Sjätte AP-fonden är befriad från inkomstskatt vid placeringar inom Sverige och verksamheten är inte momspliktig. Av denna anledning får inte heller ingående moms lyftas.

Fondkapitalet består av grundkapital och balanserade vinstmedel. Grundkapitalet består av en överföring från de tidigare 1:a–3:e Fondstyrelserna samt 366 Mkr som återstod från avvecklingsstyrelsen för Fond 92–94. På Sjätte AP-fonden åligger inga krav på inbetalningar till eller utbetalningar från Försäkringskassan.

Poster inom linjen

Vid en investering i en private equity-fond görs en avtalsmässig utfästelse att investera ett visst kapital. Kapitalet investeras efter hand och utbetalningen görs i takt med investeringarna. Skillnaden mellan utfäst kapital och utbetalat kapital, med tillägg av eventuellt återinvesteringsbart belopp, återfinns som ett åtagande under Poster inom linjen.

Not 2 Realiserat resultat, netto

	2007	2006
Onoterade innehav		
Intäkter vid avyttring	1 481	4 197
Investerat kapital	–615	–1 915
Återföring av tidigare bokförda värdeförändringar (exklusive nedskrivningar)	–5	–755
Årets nedskrivningar	–5	–14
Totalt onoterade innehav	**856**	**1 513**
Noterade innehav		
Realisationsvinster, netto		
Aktier och andelar	0	697
Obligationer och övriga räntebärande värdepapper	2	—
Derivat	135	—
	137	**697**
Realisationsförluster, netto		
Aktier och andelar	–7	—
Obligationer och övriga räntebärande värdepapper	—	–16
Derivat	—	–458
	–7	**–474**
Totalt noterade innehav	**130**	**223**
Totalt realiserat resultat	**986**	**1 736**

Not 3 Orealiserat resultat, netto

	2007	2006
Onoterade innehav		
Årets värdeförändring på orealiserade innehav	1 122	–1 458
Återföring av tidigare bokförda värdeförändringar på under året realiserade innehav	5	755
	1 127	**–703**
Noterade innehav		
Aktier och andelar	252	1 062
Obligationer och andra värdepapper	1	13
	253	**1 075**
Totalt orealiserat resultat	**1 380**	**372**

Not 4 Ränteintäkter/-kostnader, netto

	2007	2006
Ränteintäkter		
Konvertibellån	191	181
Övriga ränteintäkter	40	21
	231	**202**
Räntekostnader		
Övriga räntekostnader	–17	–26
	–17	**–26**
Ränteintäkter/-kostnader, netto	**214**	**176**

Not 5 Övriga finansiella intäkter och kostnader

	2007	2006
Resultatandelar interna bolag	8	—
Valutakursdifferenser	3	–3
Lämnade villkorade aktieägartillskott	—	–3
Totalt	**11**	**–6**

Not 6 Förvaltningskostnader

	2007	2006
Externa förvaltningskostnader		
– Onoterade innehav	222	180
– Noterade innehav	30	20
Interna förvaltningskostnader		
– Personalkostnader	44	39
– Övriga kostnader	35	24
Totalt	**331**	**263**

I externa förvaltningskostnader ingår ej prestationsbaserade kostnader. Prestationsbaserade kostnader har under året uppgått till 5,2 Mkr (10,4) och reducerar resultatet för den tillgång som förvaltats. Ingående moms ingår under övriga kostnader med 5,2 Mkr (4,0).

Not 7 Gemensamma kostnader

	2007	2006
Personalkostnader	24	25
Lokalkostnader	4	3
IT-kostnader	7	7
Köpta tjänster	17	19
Övriga kostnader	14	14
Totalt	**66**	**68**

I gemensamma personalkostnader ingår kostnader för verkställande direktör och affärssupportorganisationen. Ingående moms ingår under övriga kostnader med 6,4 Mkr (6,0).

I köpta tjänster ingår ersättningar till revisionsföretag med:

	2007	2006
Revisionsuppdrag		
KPMG Bohlins AB	1,3	1,1
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB	0,3	0,2
Totalt	**1,6**	**1,3**
Andra uppdrag		
KPMG Bohlins AB	1,3	1,0
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB	0,6	—
Totalt	**1,9**	**1,0**
Totalt	**3,5**	**2,3**

Not 8 Personal

		2007	2006
Medelantal anställda	Män	14,7	13
	Kvinnor	13,1	12
		27,8	**25**
Antal anställda per 2007-12-31	Män	15	14
	Kvinnor	16	15
		31	**29**
Lön och arvoden			
Styrelseordförande		0,1	0,1
Styrelsen exklusive ordförande		0,2	0,2
Verkställande direktör		2,8	2,6
Ledningsgruppen exklusive verkställande direktör		10,2	11,4
Övriga anställda		21,7	18,6
		35,0	**32,9**
Incitamentsprogram			
Ledningsgruppen exklusive verkställande direktör		1,6	1,6
Övriga anställda		2,8	2,5
		4,4	**4,1**
Pensionskostnader			
Styrelseordförande		—	—
Styrelsen exklusive ordförande		—	—
Verkställande direktör		1,8	1,3
Ledningsgruppen exklusive verkställande direktör		5,6	4,4
Övriga anställda		7,7	7,8
		15,1	**13,5**
Sociala kostnader exklusive pensionskostnader			
Styrelseordförande		0,0	0,0
Styrelsen exklusive ordförande		0,1	0,1
Verkställande direktör		0,9	0,8
Ledningsgruppen exklusive verkställande direktör		3,3	5,0
Övriga anställda		7,0	4,9
		11,3	**10,8**
Totalt sociala kostnader		**26,4**	**24,3**
Övriga personalkostnader		**2,4**	**2,6**
Totalt personalkostnader		**68,2**	**63,9**

Pensioner
Verkställande direktörs anställningsavtal innehåller särskilda bestämmelser om pensionsförmåner och avgångsvederlag. Verkställande direktör har rätt till pension vid 62 års ålder och årliga premiebetalningar görs med ett belopp motsvarande 42,5 procent av bruttolönen fram till 62 års ålder.

Anställda som tillhör ledningsgruppen har pensionsavtal som är individuellt förhandlade med pensionsavsättning som andel av fast lön under anställningstiden. Sjätte AP-fonden har ej något åtagande om framtida pension och pensionsvillkor. Ersättning från incitamentsprogram är ej pensionsgrundande.

Avgångsvederlag
Vid uppsägning från Sjätte AP-fondens sida äger verkställande direktör rätt till avgångsvederlag motsvarande 18 månadslöner utöver lön under en uppsägningstid på 6 månader. Reducering sker för annan ersättning som verkställande direktör erhåller. I ledningsgruppen uppgår den genomsnittliga uppsägningstiden till 12 månader.

Incitamentsprogram
Samtliga anställda på Sjätte AP-fonden utom verkställande direktören omfattas av ett incitamentsprogram. Ersättning under programmet, som är begränsat till två månadslöner, faller ut om avkastningsmålet för hela Sjätte AP-fonden överträffas. Nettoavkastningen för 2007 uppgår till 13,1 procent vilket innebär att det absoluta avkastningsmålet har överträffats. Resultatet är belastat med 4,4 Mkr (4,1) exklusive sociala avgifter för utfall av incitamentsprogram.

Utöver styrelsearvode har ingen ersättning betalats till Sjätte AP-fondens styrelse.

Beslut om arvoden och ersättningar
Styrelsearvoden fastställs av regeringen. Styrelsen fastställer årligen verkställande direktörens lön och personalens generella löneutveckling samt eventuellt incitamentsprogram.

Sjukfrånvaro
Under året har sjukfrånvaron uppgått till totalt 29 dagar (23) vilket motsvarar cirka 0,4 procent av arbetstiden. Ingen uppdelning på män respektive kvinnor eller åldersgrupp görs då enskilda individer kan härledas.

Not 9 Aktier och andelar i noterade bolag

Aktie	Antal andelar	Kapitalandel i %	Röstandel i %	Marknadsvärde, Mkr
BioInvent International	1 268 718	2,3	2,3	24
Karo Bio	2 745 780	2,3	2,3	12
Lindab	8 798 874	11,1	11,1	1 196
Ratos B	3 391 000	2,1	0,6	597
Carnegie Småbolag	673 111			266
Eikos	465			96
Enter Sverige Fokus	429 673			722
Graal	604 814			90
Lannebo MicroCap	600 000			602
Lannebo Småbolag	21 932 746			649
RAM ONE	76 873			86
SEBINHX	100 000 000			99
SEB MicroCap	4 000 000			400
SEB Sverige Småbolag Chans Risk	5 085 653			493
Simplicity Norden	332 179			147
Yield	73 569			87
Totalt				**5 566**

Erlagt courtage uppgår under 2007 till cirka 11,2 Mkr (6,3).

Not 10 Aktier och andelar i onoterade bolag

Bolag	Organisationsnummer	Styrelsens säte	Antal andelar	Röstandel %	Kapitalandel %
Accent Equity Partners AB	556601-2315	Stockholm	1 000	10,0	10,0
AEP 2003 KB	969694-5196	Stockholm			15,8
Andra & Sjätte Fastigheter AB	556694-3022	Göteborg	2 500	50,0	50,0
AP Fordoninvest AB	556601-9757	Göteborg	175 275	100,0	100,0
AP Konvertibeln AB	556703-1124	Göteborg	1 000	100,0	100,0
AP Konvertibeln KB	969715-4061	Göteborg	100		99,0
AP Partnerinvest Fashion AB	556742-8882	Göteborg	1 000	100,0	100,0
AP Partnerinvest Positionering AB	556739-6857	Göteborg	930	93,0	93,0
AP Partnerinvest Röd AB	556736-6322	Göteborg	94 000	94,0	94,0
AP Partnerinvest Sport AB	556736-6934	Göteborg	90 001	90,0	90,0
AP Riskkapital AB	556711-0407	Göteborg	1 000	100,0	100,0
Aumar AB	556631-5932	Göteborg	700	70,0	70,0
Auvimo AB	556587-9565	Göteborg	1 000	100,0	100,0
Auvimo KB	969621-7729	Göteborg			100,0
Calleo Holding AB	556520-8930	Göteborg	40 000	0,8	0,4
CashCap AB	556533-1930	Stockholm	12 062	12,1	12,1
Creandum Advisor AB	556644-0300	Stockholm	45 232	40,7	40,7
Energy Potential AB	556614-9000	Uppsala	395 281	14,0	14,0
Fornminnet AB	556696-0794	Göteborg	1 000	100,0	100,0
Fornminnet KB	969712-0468	Göteborg			99,0
Fyrfond AB	556591-7027	Göteborg	1 000	100,0	100,0
Fyrfond KB	969661-3109	Göteborg			100,0
Gar Förvaltnings AB	556312-2968	Göteborg	168 182	100,0	100,0
Grönsta Lager AB	556660-5431	Göteborg	1 000	100,0	100,0
Grönsta Lager KB	969704-9576	Göteborg			99,0
Götaverken Miljö AB	556652-2743	Göteborg	5 000	100,0	100,0
Healthcare Göteborg AB	556572-2088	Göteborg	1 000	100,0	100,0
Healthcare Göteborg KB	969654-8396	Göteborg			100,0
Ilö Förvaltnings AB	556542-6151	Göteborg	1 000	100,0	100,0
Industrial Equity (I.E.) AB	556599-9702	Göteborg	1 000	100,0	100,0
Innoventus AB	556602-2728	Uppsala	4 662	33,3	33,3
Innoventus Project AB	556616-8356	Uppsala	176 483	49,0	49,0
IQQU Styrelseutveckling AB	556743-8105	Göteborg	1 000	100,0	100,0
Iqube Holding AB	556676-0764	Johanneshov	88 000	5,9	5,9
Johanneberg Campusbo AB	556658-6730	Göteborg	800	80,0	80,0

Forts. **Not 10**

Bolag	Organisationsnummer	Styrelsens säte	Antal andelar	Röstandel %	Kapitalandel %
Johanneberg Campusbo KB	969704-9451	Göteborg			79,2
Jönköping Business Development AB	556693-2561	Jönköping	180 000	32,0	32,0
Kanal Lokal i Gbg AB	556608-3027	Stockholm	110	9,9	9,9
Krigskassa Blekinge AB	556709-7992	Ronneby	30 000	50,0	50,0
KVD - Kvarndammen Bilauktioner AB	556583-1541	Kungälv	62 882	60,0	60,0
Lokal Media Nu i Sverige Holding AB	556724-9692	Stockholm	4 300	43,0	43,0
Medicon Valley Capital Management AB	556581-4307	Stockholm	2 293	36,8	36,8
Mobeon AB	556602-7461	Stockholm	1 462	30,5	30,5
MVC Holding AB	556623-1816	Stockholm	66 667	66,7	66,7
NE Advisory AB	556577-4493	Stockholm	18 422	18,4	18,4
NetSys Technology Group Holding AB	556550-2191	Mölndal	100 000	100,0	100,0
Next Generation Broadcasting NGB AB	556702-6173	Stockholm	490	49,0	49,0
Nordia Innovation AB	556228-6855	Stockholm	225 327	12,9	12,9
Norstel AB	556672-5346	Norrköping	2 358	2,7	2,7
NS Holding AB	556594-3999	Sundsvall	1 819 884	50,0	50,0
Polarica AB	556167-2535	Haparanda	2 500	15,0	15,0
Prosilient Technologies AB	556639-2022	Stockholm	72 444	34,7	34,7
Scandinavian Life Science Ventures AB	556587-9771	Göteborg	1 000	100,0	100,0
Seabased AB	556617-6557	Uppsala	150 000	2,9	2,9
Senior Work Sverige AB	556727-0615	Stockholm	400	40,0	40,0
Simpleworld AB [1)]	556399-2790	Stockholm	30 000	8,5	8,5
Slottsbacken Fund II 2003 AB	556648-9729	Stockholm	545	54,5	54,5
Slottsbacken Venture Capital AB	556531-2245	Stockholm	1 000	100,0	100,0
SLS Venture GP AB	556628-4641	Stockholm	13 599	82,9	82,9
SLS Venture Two GP AB	556628-4674	Stockholm	2 327	40,1	40,1
SLS Venture Three AB	556730-2038	Stockholm	400	80,0	80,0
Solibro AB	556603-1596	Uppsala	364 953	45,6	45,6
Sportex AB	556220-0674	Göteborg	102 500	100,0	100,0
STT Care System AB	556540-2889	Umeå	164 133	83,1	83,1
TDS Todos Data System AB	556343-7218	Göteborg	26 465 917	94,6	90,8
Unfors Holding AB	556701-5747	Göteborg	68 279	59,8	59,8
United Logistics TSGS AB	556680-6914	Stockholm	24 671	52,6	52,6
Volvofinans, AB	556069-0967	Göteborg	400 000	40,0	40,0
Xelerated Sweden Holding AB	556726-9864	Stockholm	4 931 738	57,0	57,0

Totalt anskaffningsvärde på aktier och andelar uppgår till 5 867 Mkr (2 710).

1) Bolaget är försatt i konkurs.

Fonder	Organisationsnummer	Styrelsens säte	Kapitalandel %	Anskaffningsvärde
Accent Equity 2003 KB	969694-7739	Stockholm	63,1	189
AE Intressenter KB	969724-7873	Järfälla	100,0	12
Amplico I KB	969656-4088	Göteborg	93,8	93
Amplico Kapital AB	556703-3161	Göteborg	90,0	31
Baltic Rim Fund			22,8	13
BrainHeart Capital ANX KB	969703-4685	Stockholm	59,4	76
BrainHeart Capital KB	969674-4102	Stockholm	43,4	288
CapMan Buyout VIII Fund B KB	969705-5342	Stockholm	100,0	249
CapMan Equity Sweden KB	969683-1321	Stockholm	96,5	296
CapMan Technology Fund 2007 KB	969720-4288	Stockholm	100,0	64
Creandum KB	969690-4771	Stockholm	49,3	86
Creandum II KB	969708-0274	Stockholm	98,5	14
Engelsberg Industriutveckling AB	556625-0923	Stockholm	50,0	0
EQT II			4,8	0
EQT IV 2004 KB	969697-5888	Stockholm	100,0	359
EQT Opportunity KB	969705-5227	Stockholm	100,0	54
EQT V 2006 EQT Expansion Capital II 2007 KB	969705-5334	Stockholm	100,0	291
Femfond KB	969687-5062	Stockholm	100,0	364
Fyrsikten KB	969712-1029	Stockholm	100,0	422
H&B IIS Sweden KB	969664-6570	Stockholm	49,5	85

Forts. **Not 10**

Fonder	Organisationsnummer	Styrelsens säte	Kapitalandel %	Anskaffningsvärde
HealthCap 1999 KB	969656-1647	Stockholm	10,5	111
HealthCap Annex Fund I-II KB	969690-2049	Stockholm	38,9	98
HealthCap CoInvest KB	969625-6255	Stockholm	24,4	75
HealthCap III Sidefund KB	969699-4830	Stockholm	22,7	47
HealthCap KB	969614-4162	Stockholm	12,1	2
Industrial Development & Investment Equity KB	969640-9631	Stockholm	14,7	5
InnKap 2 Partners KB	969661-4735	Göteborg	5,4	5
InnKap 2 Partners KB - Additional Investment Pool	969661-4735	Göteborg	8,4	2
InnovationsKapital Fond I AB	556541-0056	Göteborg	31,3	0
Innoventus Life Science I KB	969677-8530	Uppsala	32,7	44
Intera Fund I KY			12,0	0
IT Provider Century Fund KB	969673-0853	Stockholm	98,5	62
IT Provider Century Annex Fund KB	969728-8109	Stockholm	98,5	17
IT Provider Fund IV KB	969687-5468	Stockholm	59,1	139
Karolinska Investment Fund KB	969665-3444	Solna	24,0	76
Medicon Valley Capital KB	969657-5886	Stockholm	86,5	119
Medicon Valley Capital Two KB	969680-3056	Stockholm	98,5	130
Nordic Capital III			9,4	46
Nordico II KB	969660-1500	Stockholm	37,1	0
Nordico III KB	969680-3007	Stockholm	99,3	11
Northern Europe Private Equity KB	969670-3405	Stockholm	69,1	277
Scandinavian Life Science Venture KB	969680-2991	Stockholm	98,5	532
Scandinavian Life Science Venture Two KB	969680-5291	Stockholm	70,4	329
Scandinavian Life Science Venture Three AB	556730-2046	Stockholm	99,0	11
SG Partners II KB	969724-7337	Stockholm	23,8	33
Slottsbacken Fund Two KB	969660-9875	Stockholm	54,5	40
Slottsbacken Venture Capital KB	969626-1313	Stockholm	99,3	13
Swedestart II KB	969648-6431	Stockholm	21,1	2
Swedestart Life Science KB	969675-2337	Stockholm	16,3	44
Swedestart Tech KB	969674-7725	Stockholm	20,6	58
V2 Co-investment Alfa KB	969677-6989	Stockholm	50,0	5
V2 Fund KB	969665-1281	Stockholm	18,0	9
Valedo Partners Fund I AB	556709-5434	Stockholm	20,0	22
Totalt fonder				**5 350**
Totalt anskaffningsvärde				**11 217**
Totalt marknadsvärde				**12 685**

Not 11 Övriga räntebärande värdepapper

	2007	2006
Räntefonder		
Enter Trend Räntefond	—	299
SHB Räntefond	551	617
SEB Penningmarknadsfond	551	529
Totalt	**1 102**	**1 445**
Övrigt		
FX terminer	1	—
Dagslån	194	260
Lån till onoterade bolag	84	86
Totalt	**279**	**346**
Totalt	**1 381**	**1 791**

Not 12 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2007	2006
Upplupna ränteintäkter	36	27
Förutbetald management fee	52	45
Övriga förutbetalda kostnader och intäkter	13	13
Totalt	**101**	**85**

Not 13 Övriga kortfristiga skulder

	2007	2006
Lån från dotterbolag	—	1
Affärer som ej gått i likvid på balansdagen	180	32
Övrigt	11	9
Totalt	**191**	**42**

Göteborg den 21 februari 2008

Lennart Jeansson
Styrelseordförande

Lars Lundquist
Vice styrelseordförande

Gunilla Almgren

Olle Larkö

Eva-Britt Gustafsson

Erling Gustafsson
Verkställande direktör

Revisionsberättelse

Org nr 855104-0721

Vi har granskat årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens förvaltning i Sjätte AP-fonden för år 2007. Fondens årsredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 38–50. Det är styrelsen som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att lagen om allmänna pensionsfonder tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi har planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen har gjort när den upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om allmänna pensionsfonder och ger en rättvisande bild av Sjätte AP-fondens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Revisionen har icke givit anledning till anmärkning beträffande årsredovisningen, de i densamma upptagna resultat- och balansräkningarna, bokföringen eller inventeringen av tillgångarna eller i övrigt avseende förvaltningen.

Vi tillstyrker att resultaträkningen och balansräkningen fastställes.

Göteborg den 21 februari 2008

Anders Bäckström
Auktoriserad revisor
Förordnad av regeringen

Göran Jacobsson
Auktoriserad revisor
Förordnad av regeringen

Styrelse

Överst från vänster:
Lennart Jeansson,
Gunilla Almgren,
Lars Lundquist,
Eva-Britt Gustafsson,
Olle Larkö

Lennart Jeansson
Styrelseordförande
från och med 1 juni 2007
Född 1941. Invald 2004.

Andra uppdrag:
Styrelseordförande i Stena AB, Volvo Pensionsstiftelse, BIL Sweden och Haléns Holding AB. Vice ordförande i Mähler International AB. Styrelseledamot i Svenskt Näringsliv, Volvo Lastvagnar AB, Volvo Construction Equipment AB, Stena Metall AB och Orkla ASA. Medlem i Rådet för försäljning av aktier i bolag med statligt ägande.

Eva-Britt Gustafsson
Född 1950. Invald 1996.

Andra uppdrag:
Styrelseordförande i Akademiska Hus AB.
Styrelseledamot i Euler-Hermes Kreditförsäkring Scandinavia AB och JM AB. Medlem av Kammarkollegiets Fonddelegation.

Gunilla Almgren
Född 1955. Invald 2001.

Andra uppdrag:
Verkställande direktör REGAB Reglerarmatur AB. Ordförande i Börssällskapet. Vice ordförande i Företagarnas riksorganisation. Styrelseledamot i Svenska Allmänna Utrikeshandelsföreningen, Swedbank i Göteborg, Almi Företagspartner Väst AB och Nutek.

Olle Larkö
Född 1952. Invald 2006.

Andra uppdrag:
Dekanus, professor, Sahlgrenska akademin vid Göteborgs universitet. Styrelseledamot i European Academy of Dermatology and Venereology, Chalmersinvest och Vetenskapligt råd, Läkemedelsverket.

Lars Lundquist
Vice styrelseordförande
Född 1948. Invald 2007.

Andra uppdrag:
Styrelseordförande i Intrum Justitia AB, JM AB och ERIKA Försäkringsaktiebolag. Vice ordförande i Tradedoubler AB. Styrelseledamot och skattmästare i Hjärt- och lungfonden.

Jan-Olle Folkesson,
Styrelseordförande till och med 31 maj 2007.

Revisorer

Anders Bäckström
Auktoriserad revisor
KPMG

Göran Jacobsson
Auktoriserad revisor
Öhrlings PricewaterhouseCoopers

Ledning

Överst från vänster: Erling Gustafsson, Adam F Laurén, Mats Augurell, Alexandra Nilsson, Urmas Kruusval, Lars Ingelmark

Erling Gustafsson
Verkställande direktör
Född år 1958. Anställd år 1997.
Civilekonom.
Styrelseuppdrag:
Ordförande i Svenska Skeppshypoteks-kassan och United Logistics TSGS AB.
Styrelseledamot i Scandinavian Life Science Venture, ACR Aviation Capacity Resources AB och Energy Potential AB.
Inga innehav i onoterade företag.

Alexandra Nilsson
Affärsområdeschef
AP Fondinvesteringar från och med 1 september 2007
Född år 1973. Anställd år 1998.
Juristexamen, Diplomutbildning för finansanalytiker vid Handelshögskolan i Stockholm.
Inga innehav i onoterade företag.

Adam F Laurén
Administrativ chef
Född år 1967. Anställd år 2006.
Civilekonom.
Inga innehav i onoterade företag.

Urmas Kruusval
Affärsområdeschef
AP Direktinvesteringar
Född år 1951. Anställd år 2000.
Civilekonom.
Styrelseuppdrag:
Ordförande i AB Volvofinans, Sportex AB, MECA Scandinavia AB och DAWA Däck AB.
Styrelseledamot i Borås Bil Förvaltning AB.
Inga innehav i onoterade företag.

Mats Augurell
Affärsområdeschef
AP Partnerinvesteringar
Född år 1958. Anställd år 2000.
B Sc Business Administration & Economics.
Styrelseuppdrag:
Styrelseledamot i Solibro AB, Alektum Inkasso AB, Aumar AB och SvenskaPostkodsföreningen.
Inga innehav i onoterade företag.

Lars Ingelmark
Affärsområdeschef AP Life Science
Född år 1949. Anställd år 1998.
Med kand, IFL-diplomering i marknadsföring.
Styrelseuppdrag:
Ordförande i Scandinavian Life Science Venture, Gyttorp AB och Svensk Våtmarksfond.
Styrelseledamot i Karo Bio AB, BioInvent International AB, Innoventus AB, Karolinska Investment och Svenska Jägareförbundet.
Inga innehav i onoterade företag.

Stefan Holmgren
Chef för Internbanken och Affärs-områderschef för AP Konvertibeln till och med 31 december 2007. Har övergått i egen verksamhet från och med 2008.

Per Rinder
Affärsområdeschef AP Fondinves-teringar till och med 31 augusti 2007 och är därefter Senior Adviser.

Definitioner

Avkastning affärsområden
Resultat före kostnader dividerat med genomsnittligt kapital.

Fondkapital
Det grundkapital som tilldelades Sjätte AP-fonden vid starten tillsammans med balanserat resultat och årets resultat. Motsvarar det egna kapitalet i ett aktiebolag.

Investeringsverksamheten
Ett samlingsbegrepp för det kapital som förvaltas inom Sjätte AP-fondens affärsområden.

Marknadsvärderat kapital
Noterade värdepapper värderade till marknadsvärde på bokslutsdagen samt onoterade värdepapper värderade enligt EVCAs principer.

Nettoavkastning
Avkastning efter kostnader mätt i kronor eller i procent av ursprungligt investeringsbelopp.

Operativ andel %
Anger ägarandel i en private equity-fond oavsett juridisk konstruktion. Det juridiska ägandet redovisas i not.

Private equity-investering
Investeringar i onoterade företag där ägarengagemanget är aktivt och tidsbegränsat.

Resultat
Summa värdeförändringar, realiserade och orealiserade, i tillgångar, avkastning i form av räntor och utdelningar minskat med förvaltningskostnader och externa förvaltningsarvoden.

Riskkapitalinvestering
Ett samlingsbegrepp för investeringar i företags egna kapital som omfattar både noterade och onoterade företag.

Totalavkastning
Tidsvägd avkastning före kostnader beräknad på daglig basis (TWR).

Sjätte AP-fonden förvaltar allmänna pensionsmedel med uppdraget att skapa långsiktigt hög avkastning och hålla en tillfredsställande riskspridning genom placering av riskkapital i små och medelstora, svenska tillväxtföretag och därigenom bidra till utvecklingen av det svenska näringslivet.

Sjätte AP-fonden är en sfäroberoende investerare i små och medelstora företag och i ett urval av private equity-fonder, aktiefonder och investmentbolag.

www.apfond6.se

Sjätte AP-fonden

Box 11395 | Östra Hamngatan 18
404 28 Göteborg
Telefon 031-741 10 00
Telefax 031-741 10 98

Solberg · Foto: Mats Bengtsson m fl · Tryck: Göteborgstryckeriet